

Inngangur

Galdrabækur á borð við þær sem hér birtast vekja mismunandi viðbrögð. Í augum sumra eru þær ímynd vitleysu og fáfræði, jafnvel alls hins illa. Aðrir sjá í þeim forboðin fræði sem vert er að skoða, eitthvað framandi og nýstárlegt sem ýtir undir ímyndunaraflið. Þessi tvö viðhorf hafa verið lengi við lýði. Á Íslandi var eign eða notkun galdrabóka kveikjan að um þriðjungi galddramála á 17. öld. Sennilega hefur þeim blöðum sem þá voru lögð fram við réttarhöld verið tortímt og yfirvöld, bæði andleg og veraldleg, gerðu sitt til að drepa niður áhuga á galdrafræðunum. Íslenskar galdrabækur hurfu þó ekki og þeir tugir sem varðveittir er á handrita-söfnum vitna um áhuga á efni þeirra hvort sem menn hafa trúað því sem í þeim stendur og reynt að framkvæma galdurinn eða eingöngu skrifað upp af hreinni forvitni.

Lengi hefur verið ljóst að galdrabækurnar og galdrastafirnir eru það einkenni íslenskra galddramála sem ekki á neina samsvörun í öðrum löndum. Í 62 galddramálum af þeim rúmlega 130 sem heimildir greina frá á milli 1554 og 1719 eru galdrastafir, galdrablöð og galdrabækur hluti af ákæruatriðum. Stundum var um að ræða stök blöð en stundum fleiri saman og í tveimur

málum er skráð efni heilla bóka sem komust í hendur yfirvalda. Í málskjölum er efni blaðanna í besta falli nefnt og um innihaldið oft á tíðum látið nægja að á þeim hafi verið characteribus eða forljótar figúrur. Aðeins í einu máli voru þeir fjórir stafir sem málið snerist um dregnir upp.¹ Þó má fá nokkra hugmynd um hvaða galdra var um að ræða á 17. öld með því draga saman upplýsingar úr 14 málum. Þeir fjörutíu galdrar sem þar eru nefndir gefa til kynna að vestfirska skráðan sem gerð var upptæk í Skálholti 1664 hafi að einhverju leyti verið dæmigerð og í minna mæli læknispunktur Jóns Guðmundssonar lærða frá 1631.² En málskjöl eru ekki eina heimildin frá 17. öld sem gefur einhverja mynd af íslenskum galdri. Í *Íslensku galdrabókinni* sem varðveitt er í Stokkhólmi má finna slangur af göldrum sem höfðu sama eða svipaðan tilgang og nefndir voru við réttarhöld.³ Tvær aðrar bækur með galdrastöfum er til frá 17. öld en efni þeirra er af öðrum toga. *Galdrakverið* á Landsbókasafninu á lítið skylt við það sem dæmt var fyrir. Þótt fjölmargir stafir séu í kverinu verður að telja þá alla verndartákn en ekki kukl og textar hafa yfir sér kristið yfirbragð, jafnvel pápískt.⁴ Á Stofnun Árna Magnússonar er varðveitt þriðja 17. aldar kverið, AM 343d 12mo, en efni þess, bæði teikningar og textar að svo miklu leyti sem þeir verða lesnir, á lítið sameiginlegt með

öðru galdraefni.

Okkur hættir til að horfa eingöngu til brennualdarinnar eða fornritanna þegar galdrar eru annars vegar en nokkur dæmi eru til um sams konar efni frá síðmiðöldum. Um aldamótin 1500 var erlend lækningabók rituð á skinn af Þorbirni Jónssyni, virtum bónda á Kálfanesi við Steingrímsfjörð, forföður Jóns lærða. Einn kaflinn er viðbót sem ekki finnst í öðrum eintökum af lækningabókinni en verður að teljast elsta dæmið um brot úr galdrabók með galdrastöfum og stafarunum.⁵ Eldri dæmi um staka galdrastafi leynast í spássíukroti handrita frá síðmiðöldum svo að baki þeim göldrum sem komu fyrir dómstóla á 17. öld er einhver hefð en hún verður ekki rakin lengra aftur vegna skorts á heimildum.

Engar galdrabækur hafa varðveist frá næstu áratugum eftir að galdramálum lauk á Íslandi. Sjálfsagt hafa alþýðufræðin ekki þótt mikils verð meðal lærðra manna en einnig benda sagnir til þess að þeir sem lumuðu á galdraritum hafi annað hvort fargað þeim sjálfir fyrir andlát sitt eða beðið afkomendur sína um það. En á handritasöfnum, einkum handritadeild Landsbókasafns-Háskólabókasafns, er til fjöldinn allur af handritum og handritsbrotum sem kennd eru við galdur í skrá. Hvað sem leið upplýsingu og annari þróun hafa alþýðumenn afritað alls kyns fróðleik frá fyrri öldum og galdrastafir og textar

í 22 galdrastafahandritum eru í stórum dráttum sama kyns og galdraefni 17. aldar. Oftast er litlar upplýsingar að hafa um þessi galdrahandrit og þau eru jafn ólík og þau eru mörg. Í nokkrum tilvikum eru skrifarar kunnir og handritin jafnvel listavel gerð. Önnur, og þá einkum brotin, bera með sér að æfðir skrifarar hafa ekki haldið á pennanum. En allir virðast hafa borið virðingu fyrir forritum sínum. Þegar sami galdur í misgömlum bókum sem sannanlega eru sín frá hvoru landshorninu er skoðaður kemur í ljós að teikningar eru nákvæmlega eins og munur á textum sáralítill. Allt vitnar þetta um að þessar yngri galdrabækur sem skráðar eru frá upphafi 19. aldar og fram á þá 20. hafa varðveitt galdrahefðina og verða ekki afgreiddar sem seinni tíma tilbúningur.

Þótt áhugi á galdramálum 17. aldar hafi aukist hefur galdrabókum verið lítill gaumur gefinn. *Íslenska galdrabókin* í Stokkhólmi var fyrst gefin út 1921 með sænskri þýðingu, ensk þýðing birtist 1989 og loks gaf Matthías Viðar Sæmundsson bókina út 1992. *Galdrakverið* á Landsbóksafninu kom loks út 2004.⁶ Um yngri galdrabækur verður að leita til ritgerðar eftir Ólaf Davíðsson sem kom út árið 1903 á þýsku þar sem hann birti 59 galdrastafi með textum. Halldór S. Stefánsson birti galdrastafina í litlum bæklingi árið 1980.⁷ Einn galdrastafur í ritgerð Ólafs er af spássú í 15. aldar lögbókarhandriti en hinir

allir frá síðari hluta 19. aldar, þar af fimmtíu úr tveimur handritum alþýðufræðimanna. Ólafur virðist ekki hafa haft aðgang að galdrabókum á Landsbókasafninu og heldur ekki þekkt galdrabókina í Stokkhólmi. Ritgerð hans er því ekki fullnægjandi umfjöllun um íslenskar galdrabækur. Þeim tveimur handritum sem hér eru prentuð og bæði eru varðveitt á handritadeild Landsbókasafns-Háskólabókasafns er ætlað að gefa enn frekari mynd af þessum sérstæðu alþýðufræðum.

Fyrri handritið, Lbs 2413 8vo, er talið frá því um 1800 og bók með jafn mörgum galdrastöfum er ekki sett saman fyrir en alþýðufræðimenn undir lok aldarinnar fara að safna saman efni úr fleiri en einu handriti. Fjölmarga galdra í bókinni má tengja við dómsmál 17. aldar og aðrir eru náskyldir efni galdrabókarinnar í Stokkhólmi. Ekki er vitað hvar handritið er skrifað og heldur ekki hvernig það barst á Landsbókasafnið. Þetta er lítil bók, 10 x 8 cm, og alls í henni 74 blöð. Í handritaskrá Landsbókasafnsins er handritið sagt skrifað af einni og sömu höndinni og kallað rúna- og galdrakver. Engin dæmi um venjulegar rúnir finnast í bókinni en þó nokkrar ókennilegar stafarunur. Upphaf bókarinnar bendir til þess að ætlunin hafi verið að setja efnið skipulega upp. Hún hefst á safni þjófagaldra og ástargaldra en eftir það er engin sérstök röð á galdrastafaefninu

í 22 galdrastafahandritum eru í stórum dráttum sama kyns og galdraefni 17. aldar. Oftast er litlar upplýsingar að hafa um þessi galdrahandrit og þau eru jafn ólík og þau eru mörg. Í nokkrum tilvikum eru skrifarar kunnir og handritin jafnvel listavel gerð. Önnur, og þá einkum brotin, bera með sér að æfðir skrifarar hafa ekki haldið á pennanum. En allir virðast hafa borið virðingu fyrir forritum sínum. Þegar sami galdur í misgömlum bókum sem sannanlega eru sín frá hvoru landshorninu er skoðaður kemur í ljós að teikningar eru nákvæmlega eins og munur á textum sáralítill. Allt vitnar þetta um að þessar yngri galdrabækur sem skráðar eru frá upphafi 19. aldar og fram á þá 20. hafa varðveitt galdrahefðina og verða ekki afgreiddar sem seinni tíma tilbúningur.

Þótt áhugi á galdramálum 17. aldar hafi aukist hefur galdrabókum verið lítill gaumur gefinn. *Íslenska galdrabókin* í Stokkhólmi var fyrst gefin út 1921 með sænskri þýðingu, ensk þýðing birtist 1989 og loks gaf Matthías Viðar Sæmundsson bókina út 1992. *Galdrakverið* á Landsbóksafninu kom loks út 2004.⁶ Um yngri galdrabækur verður að leita til ritgerðar eftir Ólaf Davíðsson sem kom út árið 1903 á þýsku þar sem hann birti 59 galdrastafi með textum. Halldór S. Stefánsson birti galdrastafina í litlum bæklingi árið 1980.⁷ Einn galdrastafur í ritgerð Ólafs er af spássú í 15. aldar lögbókarhandriti en hinir

allir frá síðari hluta 19. aldar, þar af fimmtíu úr tveimur handritum alþýðufræðimanna. Ólafur virðist ekki hafa haft aðgang að galdrabókum á Landsbókasafninu og heldur ekki þekkt galdrabókina í Stokkhólmi. Ritgerð hans er því ekki fullnægjandi umfjöllun um íslenskar galdrabækur. Þeim tveimur handritum sem hér eru prentuð og bæði eru varðveitt á handritadeild Landsbókasafns-Háskólabókasafns er ætlað að gefa enn frekari mynd af þessum sérstæðu alþýðufræðum.

Fyrri handritið, Lbs 2413 8vo, er talið frá því um 1800 og bók með jafn mörgum galdrastöfum er ekki sett saman fyrir en alþýðufræðimenn undir lok aldarinnar fara að safna saman efni úr fleiri en einu handriti. Fjölmarga galdra í bókinni má tengja við dómsmál 17. aldar og aðrir eru náskyldir efni galdrabókarinnar í Stokkhólmi. Ekki er vitað hvar handritið er skrifað og heldur ekki hvernig það barst á Landsbókasafnið. Þetta er lítil bók, 10 x 8 cm, og alls í henni 74 blöð. Í handritaskrá Landsbókasafnsins er handritið sagt skrifað af einni og sömu höndinni og kallað rúna- og galdrakver. Engin dæmi um venjulegar rúnir finnast í bókinni en þó nokkrar ókennilegar stafarunur. Upphaf bókarinnar bendir til þess að ætlunin hafi verið að setja efnið skipulega upp. Hún hefst á safni þjófagaldra og ástargaldra en eftir það er engin sérstök röð á galdrastafaefninu

fyrir en kemur að verndargöldrum. Loks eru í bókinni stefnur og særingar eins og fylgdu oft handritum af þessu tagi. Aðeins einn þátt er ekki að finna hér sem annars er oft drjúgur hluti af efni galdrabóka en það eru safn af staf-rófum og ýmis konar leyniletri.

Síðari bókin, Lbs 764 8vo, er af allt öðru sauðahúsi. Handritið er 14 blöð, 14 x 8,5 cm að stærð og talið skrifað um 1820. Utan um handritið er gamalt seðlaveski úr leðri, bryddað með grænu og með taubandi til að vefja utan um það. Innan á fyrsta blaðið er nafnið Kristján Sigurðsson en engar vísbendingar um hver hann var. Landsbókasafnið keypti handritið árið 1903 af Þorláki V. Reykdal. Árið áður hafði Þorlákur selt Landsbókasafninu aðra bók sem nefnd hefur verið galdrabók, Lbs 977 4to. Lítið fer fyrir galdrastöfum í þeirri bók, en hún inniheldur nokkur innsigli, stefnur og rúnaletur en einnig töfraráð eða konstir. Efnið í fyrri hluta 764 er fyrst og fremst verndartákn og latínutextar og eitthvað af þessu efni á sér vafalaust evrópskar fyrirmyndir. Þannig eru innsigli erkienglanna (nr. 5-10) þekkt úr erlendum handritum og voru m.a. prentuð í *The Discoverie of Witchcraft* eftir Reginald Scott árið 1584. Ekki hefur verið kannað hvernig þetta efni barst til Íslands á 18. öld eða fyrir. Það á lítið skylt við galdra sem nefndir eru í

galdramálum nema latnesku bænabrotin sem sennilega eru frá katólskum tíma séu álitin „vanbrúkun guðs orða“, orðalag sem er algengt í dómskjölum. Þá er sérkennilegt að sjá „Faðir vor“ afturábak á latínu en guðlast af því tagi er ekki þekkt úr öðrum galdrabókum. Galdrastafirnir í síðari hluta handritsins eru með hefðbundnu sniði að því undanskildu að hér er að finna eina þekkta dæmið um galdrabók sem rituð er með samfelldu leyniletri. Þar eð textar við galdrastafi eru flestir svipaðir reyndist tiltölulega auðvelt að ráða letrið en það hefur ekki fundist í neinu letursafni.

Útgáfa þessi miðast við að sem flestir geti notið efnisins og handritin eru því bæði prentuð með nútíma stafsetningu. Lausn á villuletri er birt innan sviga, allar viðbætur og athugasemdir innan hornklofa. Oddklofi <> er hafður utan um orð sem greinilega vantar í handrit. Línuskipting í þulum (nr. 45 og 183) í fyrri bókinni er útgefanda. Ekki þótti ástæða til að þýða eða leiðrétta latínutextana í Lbs 763 8vo en þess í stað látnir halda sér sem dæmi um latínþekkingu skrifarans. Allar teikningar í bókunum voru teiknaðar upp eftir ljósritum og síðan bornar saman við handritin. Að lokum vil ég þakka þeim sem aðstoðað hafa við útgáfu bókanna, Má Jónssyni fyrir að lesa textana saman við handritin, Calum Campbell

fyrir að fara yfir ensku þýðinguna og Ragnari Edvardssyni fyrir latínuþekkingu. Sjöfn Kristjánsdóttur og aðrir starfsmenn handrita-deildar Landsbókasafns-Háskólabókasafns eiga einnig þakkir skyldar og loks stjórn Stranda-galdurs fyrir þolinmæðina.

Magnús Rafnsson

Preface

People tend to react to books of magic in two ways, either they see them as remnants of silly or evil superstitions or as a forbidden and exotic wisdom that fires the imagination. To be in possession of magical staves or the use of the material in grimoires is mentioned in the charges in a third of all witchcraft cases in Iceland in the 17th century. The pages or books presented to the courts have undoubtedly been burnt and both secular and spiritual authorities did their best to wipe out all interest in magic. But the dozens of grimoires in manuscript collections bear witness to a continuing interest in magic among the common people.

The grimoires and especially the magical staves which are a characteristic of Icelandic magic are mentioned in 62 of the approximate-

ly 130 recorded witchcraft cases between 1554 and 1719 in Iceland. Sometimes single pages are mentioned in court records but books are also referred to as a part of the accusations. Detailed descriptions of the magic is almost non-existent in court records, generally they only state that there were 'characteribus' on the pages, but in two cases the contents of the books were written down, one at the general assembly at Þingvellir and the other in the ecclesiastical school at Skálholt. Only once were staves copied in the record of a case, four staves that were found in a bed in the same school.¹ In spite of the reluctance to describe the magical acts a good idea of them can be seen in the evidence recorded in 14 cases. Altogether 40 acts are mentioned and the list is remarkably similar to the contents of the two books of magic mentioned above.² Furthermore three grimoires with staves survive from the burning times in the 17th century. In one of them, *The Galdrabók* preserved in Stockholm, several acts of magic are similar to what is found in court records.³ Two other books of similar age are of a different kind. The *Galdrakver* in the National-University Library in Reykjavík is a collection of texts and protective signs or staves and must be regarded as Christian superstitions though the staves are much like others with more sinister purposes.⁴ The manuscript

AM 434d 12mo in the Árni Magnússon Institute in Reykjavík, is exceptional both in terms of the drawings and the objective of the texts and has no obvious connection to the other books.

Most discussions about Icelandic magic tend to be limited to the time of witch burnings or the Sagas but some late medieval remnants of the same magical tradition can be found. A few staves are drawn in the margins of late medieval manuscripts and a fraction of an Icelandic grimoire with staves and rows of exotic letters seems to be included in a manuscript of a translation of a European leech-book copied in Steingrímsfjörður around 1500.⁵ This has some similarities to parts of the *The Galdrabók* in Stockholm. However, it is not possible to look further back for the origins of the tradition due to lack of sources.

No book of magic has survived from the next decades after witchcraft cases discontinued in Iceland. According to folk tales those who had grimoires either burnt them before they died or asked their heirs to do so. In spite of this, manuscript collections in Iceland, and especially the National and University Library preserve a significant number of manuscripts that in one way or another have been connected with magic, some mistakenly. A comparison between 22 manuscripts with magical staves and 17th century

evidence shows that all of this material is part of the same tradition. Little is known about these younger manuscripts, where they were written and by whom, or even how they ended up in libraries. A few of the scribes are known, usually the ones whose work shows good craftsmanship, while others are obviously not used to handling a pen. Respect for what they were writing down seems to have been general. If the same things are found in two or more manuscripts from different times the drawings are almost always exactly the same and the texts almost identical. Therefore the younger grimoires, copied from the beginning of the 19th century and well into the 20th, cannot be discarded as fabrications.

Interest in the witchcraft cases of the 17th century has increased in Iceland but the grimoires have had limited attention. *The Galdrabók* in Stockholm was originally published with a Swedish translation in 1921, an English translation was published in 1989 but it was not published in Iceland until 1992. The protective book in the National Library was published with English, Danish and German translations in 2004.⁶ The only published article about the younger grimoires was published in German in 1903 by Ólafur Davíðsson. The article included a collection of 59 staves, the oldest from a drawing in a 15th century lawbook while the vast majority

were copied from two late 19th century manuscripts. A booklet with only the staves was published in 1980.⁷ A part of Davíðsson's collection was printed with the English translation of *The Galdrabók* in Stockholm but Davíðsson seems to have had access to only a few manuscripts and his collection can hardly be said to give a credible overview of the contents of Icelandic grimoires. The two manuscripts published in this book are both preserved in the manuscript collection of the National and University Library in Reykjavík and their publication will hopefully add to our knowledge of this unique tradition.

The manuscript Lbs 2413 8vo was written ca. 1800 and is the largest collection of magical staves in a single manuscript even when compared to those collected by amateur scholars almost a century later. Many of the magical acts described are the same as those mentioned in court records and similar ones can be found in the 17th century grimoires. The manuscript itself measures 10 x 8 cm with 74 leaves and nothing is known of its history or how the library acquired it. Apparently a systematic collection was intended, beginning with various acts to prevent theft or find who has stolen, then a collection of love magic, but after that there seems to be no specific order to the staves. After a number of protective staves or sigils there follow a number

of invocations against ghosts and evil spirits.

The second manuscript, Lbs 764 8vo, was written ca. 1820 and is very different. It is 14 x 8,5 cm, only 14 leaves and wrapped in an old leather wallet. The manuscript was bought in 1903 but no information about its history has been found. The first half appears to be of European origin and this part consists of protective signs and texts in Latin and with little connection to Icelandic court cases unless such signs or texts are the kind of blasphemy sometimes associated with staves or sigils. Among the Latin texts is the Lord's Prayer backwards, the only such example in Icelandic grimoires. The most obvious indication of the foreign origin are the sigils of the archangels which are found in European manuscripts and also printed in Reginald Scot's *The Discoverie of Witchcraft*. How this material was brought to Iceland has not been examined. The second part is a collection of the traditional type of staves but the texts are written with a secret alphabet. Though collections of hundreds of alphabets can be seen in many of the manuscripts associated with magic and runes, no other grimoire is written with this alphabet.

The Icelandic text is printed with modern spelling on the right hand page and an English translation on the left page. If Icelandic words appear in the English text their meaning is either

unknown or they are proper names. The Latin texts are not corrected but are printed exactly after the manuscripts. All the drawings of staves are copied after photocopies of the manuscripts and then compared to the originals. Már Jónsson has compared the text to the manuscripts, Ragnar Edvardsson shared his knowledge of Latin and Dr. Calum Campbell assisted with the English translation. Their help was invaluable. I also would like to thank Sjöfn Kristjánsdóttir and others at the manuscript division of the National and University Library and last but not least my companions at Strandagaldur for their patience.

Magnús Rafnsson

Tilvísanir / References

- 1 *Guðs dýrð og sálnanna velferð. Prestastefnudómar Brynjólfs biskups Sveinssonar árin 1639-1674*. Már Jónsson tók saman. Reykjavík 2005, bls 299.
- 2 Magnús Rafnsson: *Galdrabækur í málum og handritum*. Meistaraprófsritgerð í sagnfræði við Háskóla Íslands, 2006.
- 3 *En isländsk svartkonstbok från 1500-tallet*, utgiven af Nat. Lindqvist, Uppsala 1921; Stephen Flowers: *The Galdrabók. An Icelandic Grimoire*,

York Beach 1989; Matthías Viðar Sæmundsson: *Galdrar á Íslandi*, Reykjavík 1992.

4 *Galdrakver*, Emilía Sigmarsdóttir, Rannver H. Hannesson og Ögmundur Helgason sáu um útgáfu, Reykjavík 2004.

5 *Den islandske lægebog*, udgivet af Kr. Kålund, København 1907, bls. 13-15.

6 See note 3.

7 Ólafur Davíðsson: „Isländische Zauberzeichen und Zauberbücher“, *Zeitschrift des Vereins für Volkskunde in Berlin*, Heft 2. 1903; Halldór S. Stefánsson: *Galdrastafir og náttúra þeirra*, Reykjavík 1980.

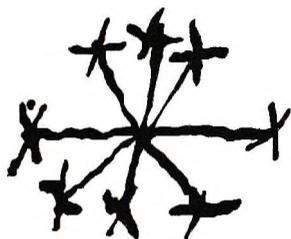
1. If you want to know who has stolen.

Carve this stave on the bottom of a dinner bowl and grind yarrow as well as possible into it, fill the bowl with water and say these words: I ask that because of the nature of the herb and the effect of the water that I will see the shadow of him who has stolen from me and others.

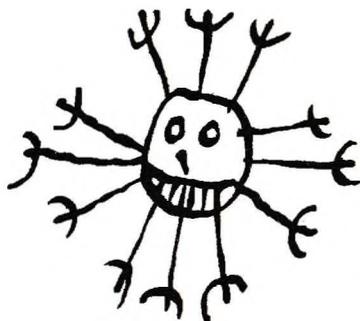
2. Item. Carve this stave on the bottom of an unused washing bowl with a good piece of basalt rock, let spring water run into it that comes up facing east and north, spread ash of a rowan tree over it and you will see a likeness of the thief.

1. [1r] Vilji maður vita hver frá sér stelur.

Rist þennan staf á botninn á aski og mal sem smæst mellefolium þar ofan í, og lát askinn vera fullan með vatn og mæl þessi orð: Þess æski ég fyrir grassins náttúru og vatnsins verkan að ég sjái skugga þess sem stolið hefur bæði frá mér og öðrum.

2. Item. [1v] Rist þennan staf á mundlaugarbotn óbrúkaðan með góðum blágrýtissteini, hell svo þar yfir rennandi uppsprettuvatni sem sprettur upp á móti austri og norðri og sá svo yfir reyniviðarösku og muntu sjá þjófsmyndina.

3. *Item. Take a new, unused washing bowl and put clean water into it. Then take an unused steel needle which you have only used to sew a shroud around a dead man. Pierce it into the breast of a dead man and keep it otherwise in unused linen. Having done this you will see a likeness of the the man that has stolen and if you show others they will see it too.*

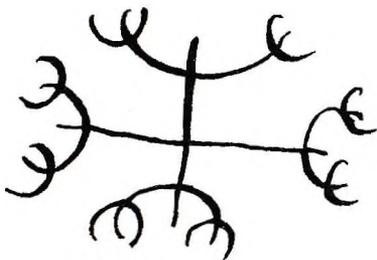
4. *Item. Take a new washing bowl, put water in it, then take 2 or 3 slips of paper and write on them the names of your suspects and throw them in the water. Then say these words over it: c. i. lm cvy cvy. Then the note with the name of the thief will sink.*

5. *Also carve this stave on oak with your blood and sleep on it for 3 nights and do not say your prayers.*

3. Item. Tak nýja óbrúkaða mundlaug og lát vatn í hana hreint. Tak svo óbrúkaða stálnál hverja þú [2r] hefur ei brúkað nema til að sauma utan um dauðan mann og rek hana neðan í brjóst á dauðum manni en geym hana þar í milli í óbrúkuðu lérefi. Og að þessu svo tilbúnu muntu sjá mynd þess sem stolið hefur í mundlauginni, svo muntu hann og fleiri sjá ef fleirum sýnir.

4. Item. Tak nýja mundlaug, lát í hana vatn, tak svo 2 eða 3 seðla og skrifa þar á nöfn þeirra sem þú hefur grunsama og kasta þeim í vatnið, les svo þessi orð þar yfir: c.i.lm cvy cvy. [2v] Þá mun seðill þess sem nafnið er á og stolið hefur sökkva.

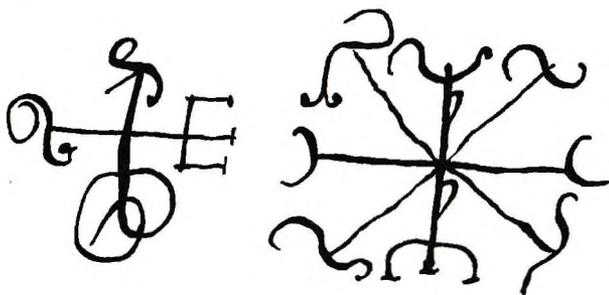
5. Einnin rist þennan staf á eik með blóði þínu og sof á í 3 nætur og bið ei fyrir þér.

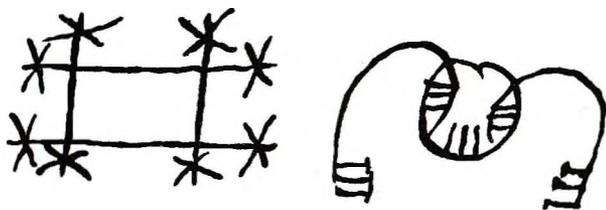
6. *The following staves can be carved with a pencil on the bottom of a washing bowl. Sprinkle dry yarrow taken from the earth on the night of old St. John's Mass and say: I wish and pray for the greatness of these staves and the nature or power of the herb that a picture of who has stolen from me will appear distinctly before my eyes so I see him; and thus you will also see him. Do this with passion and with unwavering faith.*

7. *Also carve on the bottom of a washing bowl and keep under your head while sleeping for 3 nights and you will see the thief.*

6. Eftirfylgjandi stafi má rista með blýant á mundlaugarbotn. Sá þar yfir þurru millifolium úr jörðu tekið á gömlu Jónsmessunótt og mæl svo: Ég óska og bið fyrir mikilleik þessara stafa og grassins [3r] náttúru eða kraft að mynd þess er frá mér stal komi glöggt fyrir mín augu svo ég sjái hann; og svo mun hann sjá. Gjör þetta í heitum anda og fullri trú.

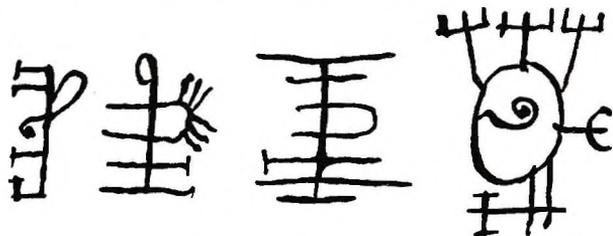
7. Einnin rist á mundlaugarbotn og haf undir höfði 3 nætur og sér þú þann er stal.

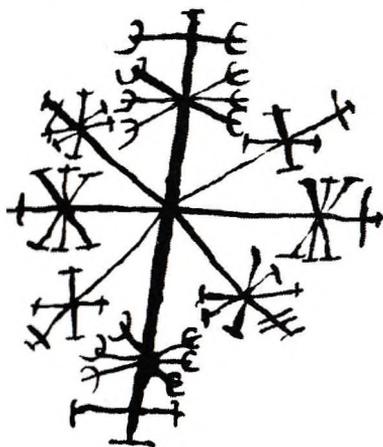
8. *Item. Carve on red spruce and keep under your head for 6 nights and you will see the thief.*

9. *To know who has stolen from you. Carve this stave on the inside and outside of a washing bowl with wood or lead while the moon is full and tide at its highest. Some carve on killing-wood or a lead-tablet with an unused steel knife that was made between daybreak and matins on a Sunday. Lay it under your head and you will see the thief. Say Pater Noster first when you wake up, but think well of the thief when falling asleep and do not pray for yourself.*

8. Item. [3v] Rist á rauðagreni og haf undir höfði þínu í 6 nætur og sér þú þann er stal.

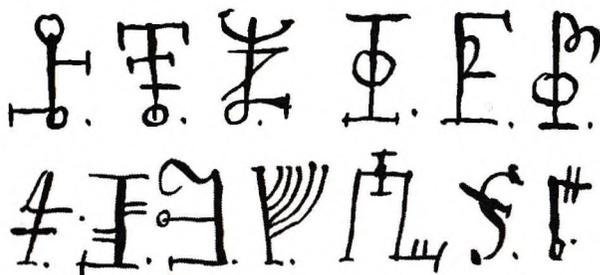
9. Að vita hver frá þér stalur. Rist þennan staf á mundlaugarbotn utan og innan með tré eða blýi með fullu tungli og flóði sjávar. Sumir rista á manndrápstré eða blýtöflu með óbrúkuðum stálhnífi, smíðuðum milli dagmála og nóns [4r] á sunnudegi. Legg undir höfuð þér og muntu sjá þann er stolið hefur. Les Pater Noster fyrst þá vaknar, en hugsa vel til þess sem stolið var þá sofnar og bið ei fyrir þér.

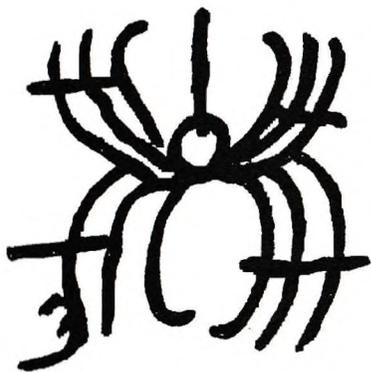
10. Also carve these staves on baleen and put under a piece of turf on the grave of a man and let it lie there for 9 nights. Then take it and keep under your head and sleep on it. If he returns the stolen goods then scrape the staves off, put them in a bag and sprinkle over his head and under his feet without him knowing. Baldur. Týr. Þór. Óðinn. Loki. Hænir. Fjölnir. Fryggja. Freyja.

11. The following stave. Carve it on killing oak and sleep on it.

10. Einnin rist þessa stafi á skíði [4v] og lát undir jarðtorfu á karlmannsleiði og lát liggja þar í 9 nætur. Tak síðan þaðan og haf undir höfði þér og sof á, en láti hann koma með það sem hann stal þá skaf af stafina og lát í posa og sá yfir höfuð hans eða undir fætur og honum óvitandi. Baldur. Týr. Þór. Óðinn. Loki. Hæmir. Fjölnir. Fryggja. Freyja.

11. [5r] Eftirfylgjandi stafur. Rist hann á Nxmb-sxclh (Manndrápaek) og sof á.

12. *To get a girl. Carve this stave in your palm with your finger and your blood.*

13. *To get a girl. Carve in her palm with your finger and say: Morsa Orsa Dorsa.*

14. *That a girl will love you. Carve on cheese or bread with your eating-knife and feed her (have strong faith) this stave.*

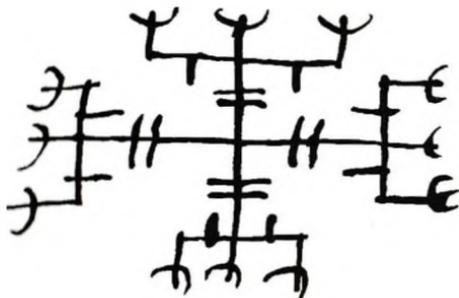
- ✓ 12. Að fá Rgyihy (Stúlku). Rist þennan staf í lófa þér með fingri þínum með blóði þínu.

- ✓ 13. Að fá stúlku. Rist í lófa hennar [5v] með fingri þínum og mæl: Morsa Orsa Dorsa.

- ✓ 14. Að Rgyihx (Stúlka) unni þér. Rist á ost eða brauð með mathníf þínum og gef henni að eta (trú þú stöðuglega) þennan staf.

15. *Also this one and recite this verse: Be as your flesh and your head is burning, have no rest lest you love me. Put it under the hand of a woman, before the feet of a maiden on sanctified paper or the skin of a heifer.*

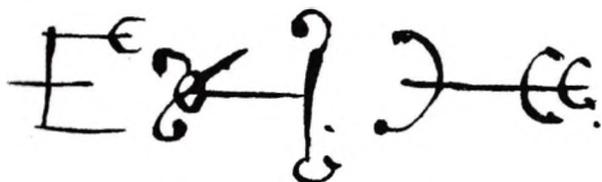
16. *If you want a girl. Carve this stave on her bedpost and besmear the stave with your blood and let no one sit there before her and also be the first to approach her.*

17. *Item. A girl may eat or drink of these staves.*

15. Einnig þennan og mæl þetta [6r] vers: Sértu sem þú brennir öll í holdinu og í höfðinu, unn þér hvergi utan þú unnir mér. Legg hann [handrit: hana] undir hönd á konu, fyrir fætur á mey á helguðum pappír eða frumsa skinn.

16. Ef þú vilt fá Rgyihy (Stúlku). Rist þennan staf á rúmstokk hennar og rjóðra yfir stafinn blóði þínu og lát öngvan setjast á fyrri en hana og kom líka fyrst til hennar.

17. Item. Rgyihx (Stúlka) má eta eður drekka af þessum stöfum.

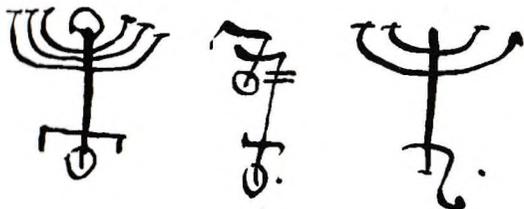

18. Carve these staves with your saliva while fasting in your palm and then shake hands with her.

19. Carve these 7 staves on a stick and put it under a girl's bedcover when she is going to bed.

20. To win a girl's love. Put this one under her head.

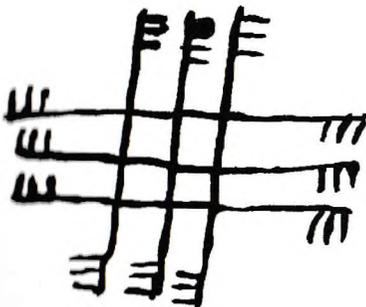
18. Rist þessa stafi með fastandi munnvatni þínu og í iþzx (lófa) þinn og kclirx (heilsa) henni svo.

19. [7r] Rist þessa 7 stafi á kefli og lát undir Römt Rgyihy (Sæng Stúlku) þá ætlar til Römtys (Sængur) að fara.

20. Að fá ást Rgyihy (Stúlku). Legg þennan undir höfuð hennar.

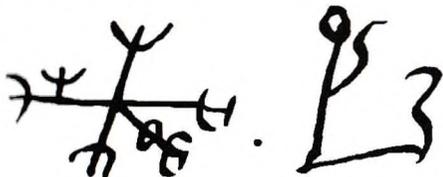

21. *To get a woman. Carve these staves in your palm, sprinkle over blood from the right breast and put it in her hand.*

22. *That a girl will love you. Carve this stave in the palm of your hand with your saliva and then shake her hand.*

23. *To get a girl. Carve this stave with your eating knife on a sanctified wafer.*

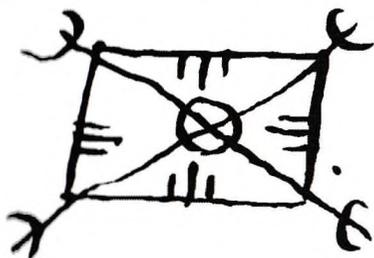
✓ 21. Að fá konu. Rist þessa stafi í lófa þinn og dreita blóði úr hægra dslþrgc (brjósti) og lát í hönd hennar.

✓ 22. Að Rgyihx (Stúlka) elski þig. Rist þennan staf í lófa þinn með hráka þínum og heilsa henni svo.

✓ 23. Að fá Rgyihy (Stúlku). Rist þennan staf með mathníf þínum á kcitxbx þzixgy (helgaða oflátu).

24. *If you want a girl to love you. Carve these staves on her bedpost with steel.*

25. *To make a man and a woman love each other. Carve this stave on an slip of oak and let them walk over it unknowing.*

26. *To know whether one is a woman or a maiden. Carve this stave on cheese and then feed her. If she passes water she is not a virgin.*

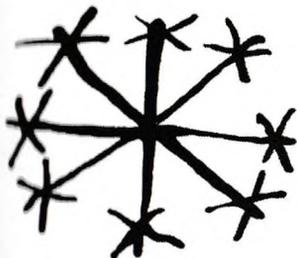
✓ 24. Ef þú vilt að Rgyihx (Stúlka) [8r] elski þig. Rist þessa stafi á rúmstokk hennar með Rgxic (Stáli).

✓ 25. Að koma saman ástum kalls og konu. Rist þennan staf á hríseik og lát þau ganga oft yfir svo ei viti.

26. Að þekka mey eður konu. Rist þennan staf á ost og gef henni [8v] að eta. Láti hún sitt vatn er hún ei mey.

27. *To get what you ask for. Carve this stave on an oak branch.*

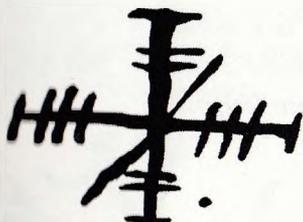
28. *To fish, carve this stave on your sinker.*

29. *To prevent a ship from fishing. Carve this stave with an awl on the keel without anyone knowing.*

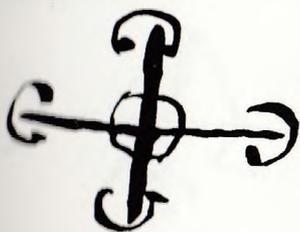
- ✓ 27. Að fá bón sína. Rist á hríseik þennan staf:

- ✓ 28. Rist þennan staf á vaðstein þinn til að fiska.

29. Að láta skip ei fiska. Rist þennan staf á kjölinn með al svo ei viti. [9r]

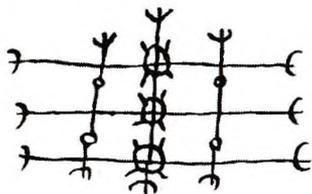

30. Carve this stave on killing oak, put it under your rowlock and you will never lack fish.

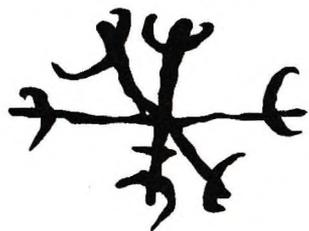
31. To know whether one is a woman or a maiden. Carve this stave on cheese and then feed her. The woman cries, the virgin laughs.

32. To win in trading. Keep this stave in your hand.

30. Rist þennan staf á manndrápaeik og lát undir keip þinn og mun þig ei fisk bresta.

31. Að vita hvort ein er mey. Gjör þennan staf á ost eða brauð og gef henni að eta. Konan grætur [9v] en meyjan hlær.

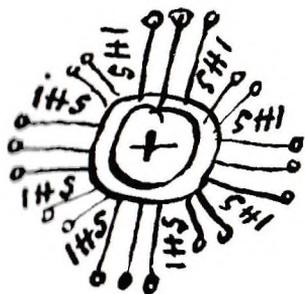
32. Að hafa sigur í kaupum. Haf þennan staf í hendi þér.

33. *Item Carve this stave on the skin of a heifer's first calf with a human finger bone and your blood and cross over the one your trading with in the wrong direction in Holy Spirit, Son, and Father. Then read these words: yreses foras prepryes Seatyr fos=u. Thus the stave itself.*

34. *To get the thing you crave. Carve this stave on lead and keep in one of your hands. Carve with your eating knife and read this verse: Da nobis Hodied dími tími ej Petoribus men Indúcas.*

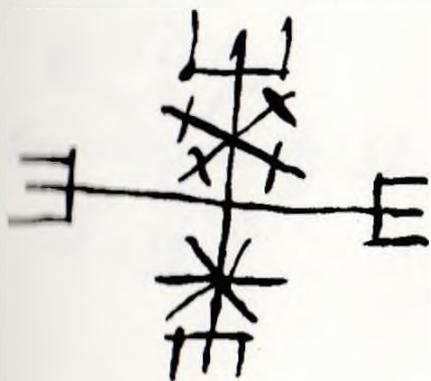
33. Item Rist þennan staf á frumsafrums með mannskjúku og blóði þínu og krossa þann öfugt er þú kaupir við [handrit: viss] í Heilögum Anda, Sonar og Föður. Les svo þessi orð: yreses foras pre-pryes Seatyr fos=u. Svona stafur-[10r]-inn sjálfur.

34. Að hafa þann hlut sem þig girnir. Rist þennan staf á blý og haf í hendi hvorri sem vilt. Rist með mathníf þínum og les þetta vers: Da nobis Hodied dími tími ej Petoribus Haftrus men Indúcas. [10v]

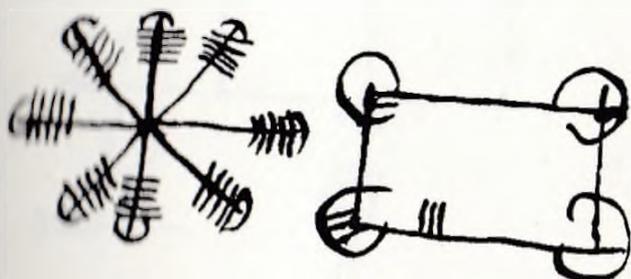
35. Að ná jafnaðarkaupum er þessi stafur og rist hann á blý eða mannsbein og haf í hendi þér.

36. Eður skrifa þennan staf á loðpappír með blóði úr vinstri armi þínum og ber undir sömu hölhendi. Stafurinn kemur [11r] hér.

37. Þessir stafir heita kaupalokar. Rist sinn í hvorn lófa með munnvatni og fingri þegar kaupir við einhvern.

35. This stave is for ensuring fair trade. Carve it on lead or human bone and keep in your hand.

36. Or write this stave on felt paper with blood from your left hand and keep it in the same armpit. The stave comes here.

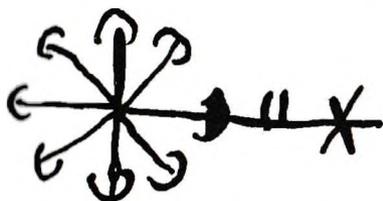
37. These staves are called bargain sealers. Carve one in each palm with saliva and finger when trading with someone.

38. *If you do not want the captain to catch fish. Carve this stave with your eating knife under the thole for the line.*

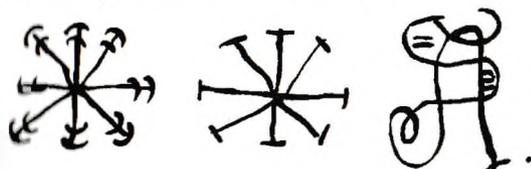
39. *These they call rowing staves and carve them on a Friday on the place on the boat where they place their oars.*

40. *To injure a horse. Carve this following stave with your blood and your finger on the frog as close as possible to the horse.*

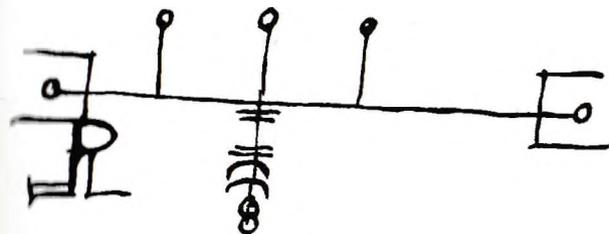
38. Ef þú vilt ei láta formann fiska. Rist þennan staf með mathníf [11v] þínum undir vaðbeygjuna.

39. Þessa stafi kalla þeir róðrarstafi og rista þá föstudag undir skauta á ár sinni.

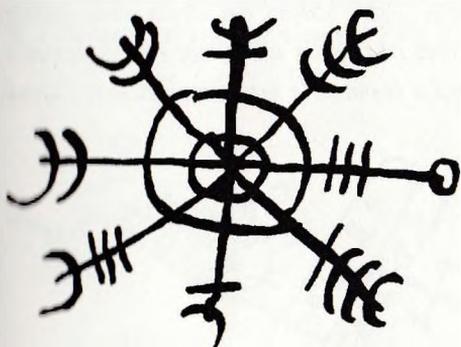
40. Að meiða hest. Rist í þófann næst hestinum úr blóði þínu með fingri þínum þennan staf sem eftir fylgir. [12r]

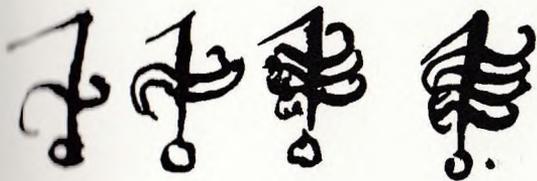
41. *To damage a horse with a man riding it. Carve on the loin with the long finger of your left hand.*

42. *To prick with a sleep thorn. Carve on a beech tablet with steel and lay under or on top of the head of the sleeper and recite: I invoke the Devil that he put power into these staves so wether I lay them under or over the head, that this man (and name him) will sleep as the stones lying in the streets.*

41. Að laska hest undir manni. Rist á lendina með vinstra langafingri.

✓ 42. Að stinga svefnþorn. Rist á beykispjald með stáli og legg undir eða ofan á [12v] höfuð þess sofandi og mæl: Særi ég Blæzyilm (Djöfulinn) að hann hafi kraft í þessum stöfum, að hvort ég legg þá undir eða ofan á höfuð, að þessi maður (og nefn hann) sofi sem steinn sem á strætum liggur.

43. *If you want a favourable wind. Walk in the direction that you want the wind to come from and then carve these staves on brass and swing them three times in the air while the sun is directly in the east and a favorable wind will come. Carve with steel.*

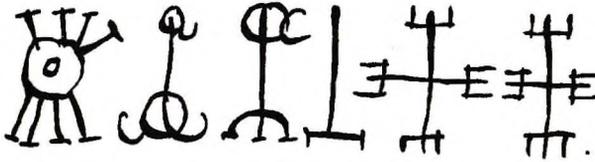

44. *Carve these staves on the hip of a mare with steel and lay under his head to tell you what you want.*

45. *That no one will see you. Take the head of a black cat, burn it to ashes, sprinkle it over the top of your head and your nose and recite this poem:*

*Strike thou Þór,
Fog thou hast,
And even in fog
far and wide walked
with the daughters of Jöfrir
and in the fog of Þórir
fog of Þumill
fog of Örvandill
fog of Baldur
and the fire of Óðinn;
Come now Lord
around the dark head
that Hringþornir
pushed to sea.
All then became afraid
Fire then rose*

44. [13v] Rist þessa stafi á merarmjóðm með stáli og legg undir höfuð honum að segja þér hvað vilt.

45. Að enginn sjái þig. Tak höfuð af svörtum ketti og brenn til ösku og sá yfir hvirfil þinn og nef og les þessa vísu:

Slá þú Þór,
þoku þú hefur
og jafnan í þoku
víða gengið
með [14r] Jöfris dætrum
og í Þóriris þoku,
Þumils þoku,
í Örvandils þoku,
í Baldurs þoku
og bruna Óðins
kom þú Drottinn
um myrkva höfuð,
þá er Hringþorni
hrast á Æginn,
hræddir urðu þá allir,
hraut þá eldur

*into the air
nowhere were seen
the sky, the moon
nor the stars.*

*Cover my head
Hliðskjálfargramur
body with bones,
breast with bones,
cartilage with feet
so no man
will see me.*

*In Nomine pater et filius et Spiritus Santus
Amen.*

*46. Carve these staves on cheese against colic and
let it be eaten 3 mornings on a fasting stomach.
Carve with copper or brass.*

*47. Carve these staves in your palm with your
finger and saliva and your wish will be granted.
Keep a strong faith.*

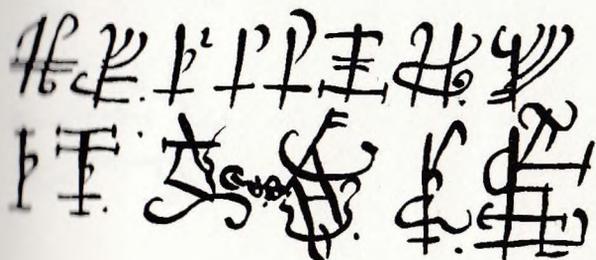

48. *Against fright of darkness. Carve on lead or human bone with steel and keep in your hand.*

49. *If you want to do evil to somebody. Carve these staves on killing oak, burn it and give as medicine in a drink and say what you desire.*

50. *Carry this staff on your breast on the skin of a heifer or on sanctified paper if you have to defend your case.*

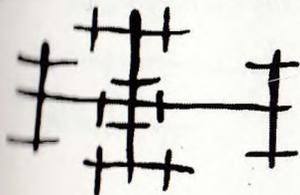
48. Við myrkfælni. Rist á blý eða mannsbein með stáli og haf í hendi þér.

49. Viljir þú gjöra lig nxmmcrhly (illt manneskju). Rist þessa stafi á mann-[15v]-drápseik, brenn síðan og gef öskuna inn í drykk og mæl fyrir hvað vilt.

50. Ber þennan staf á brjósti þér á frumsa skinn eður á helguðum pappír ef verja átt mál þitt.

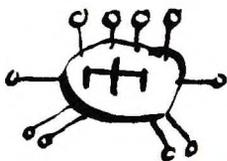

51. *If you want that a man shall steal, feed him this stave on cheese or bread. As follows.*

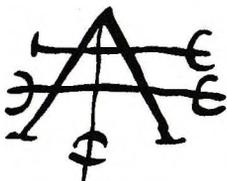
52. *Make this stave on yourself under your left arm and you will win in disputes.*

53. *If you want to win in disputes. Make these staves in your palm with your saliva and say: I wash myself in dew and daily washing water.*

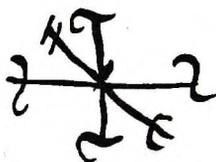
✓ 51. Viljir þú láta mann stela gef honum að eta þennan staf á ost eður brauði. Sem eftir fylgir.
[16r]

✓ 52. Gjör þennan staf undir vinstri hönd þína á sjálfan þig og muntu sigur í málum hafa.

✓ 53. Viljir þú hafa sigur í málum. Gjör þessa stafi í lófa þer með munnvatni þínu og mæl: Þvæ ég mér í dökk og daglaug.

54. *If you want your wish to come true. Carve these staves on sanctified paper with blood from under your tongue. Carry on your body and lay under your head and make your wish when falling asleep and waking up.*

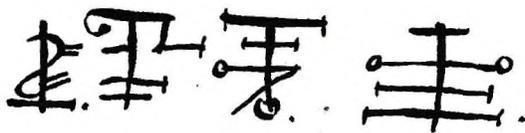
55. *If your horse becomes lame. Carve these staves on the back of the left leg with a pencil.*

56. *If you wish that a horse breaks a leg. Carve this stave on a stick and throw it in the path. Carve with your eating knife. This is the stave.*

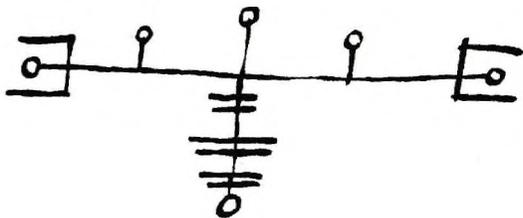
✓ 54. Ef þú vilt fá bón þína. Rist þessa stafi á helg-
aðan pappír með blóði [16v] þínu undan tungu.
Ber á þér og legg undir höfuð þitt og óska þess þá
sofnar og vaknar.

✓ 55. Ef hestur þinn heltist. Rist þessa stafi aftan á
vinstra fótinn með blýanti.

✓ 56. Viljir þú að hestur fótbrotni. Rist þennan staf
á kefli og kasta í götuna. Rist með mathníf þín-
um. Stafurinn kemur hér. [17r]

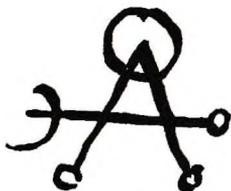

57. *To make an enemy fear you. Carve this stave on lead with your eating knife and carry it under your left arm.*

58. *These for the same purpose:*

59. *If you want a man to sleep. Take a dead man's excrement or a man's excrement and ödu [unknown Icel. word] mould and lay between his breasts and carve these staves with steel on a piece of baleen.*

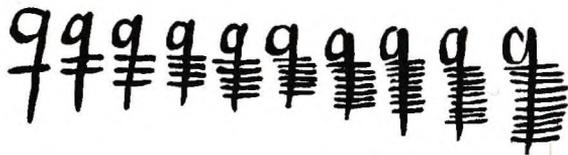
57. Að óvinur þinn óttist þig. Rist þennan staf á blý með mathníf þínum og ber undir vinstra armi.

58. Þessa í sama máta:

3. 2. 5. 1. 7. 7. 7.

59. Viljir þú láta mann sofa. Tak bxybr (dauðs) manns saur eða manns saur eða manns saur og ödu [svo í handriti] mold og legg milli [17v] brjósta hans og rist þessa stafi á skíðisbrot með stáli.

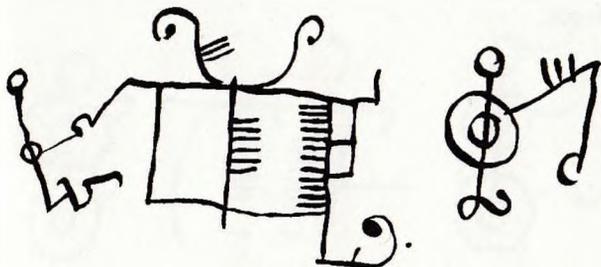

60. To make your wish come true. Carve these staves on an oak twig with your eating knife and keep in your hand.

yun-mel
61. To soothe anger. Write this stave with pen and blood and keep under the tongue, the stave comes here.

62. That no one corrupts the girl you desire. Carve these staves on her bedpost where she sleeps. Carve with steel.

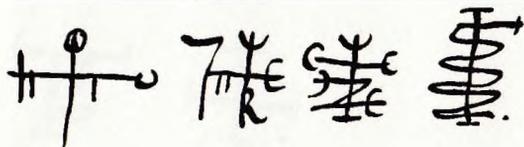
✓ 60. Að fá bón sína. Rist þessa stafi á hríseik með mathníf og haf í hendi.

✓ 61. Að stilla reiði. Skrifa þennan staf með penna og blóði og haf undir tungu, stafurinn kemur [18r] hér.

✓ 62. Að enginn spilli Rgyihy (Stúlku) fyrir þér. Rist þessa stafi á rúmstokk hennar þar hún sefur. Rist með stáli.

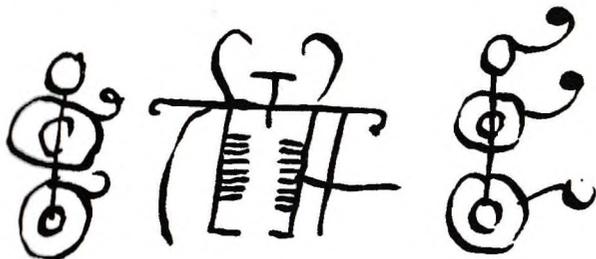

63. *To get your wish. Write these staves on sanctified paper with pen and ink and keep in your hand.*

64. *To win at playing cards. Write these staves with calf's blood and a raven's feather on the skin of a heifer's first calf, keep in your hand and squeeze until it becomes warm.*

65. *These staves protect against all kinds of bad luck on land and sea – written on sanctified paper with calf's blood and born on the breast.*

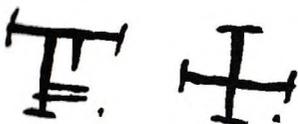
63. Að fá bón sína. Skrifa þessa stafi á helgaðan pappír með penna og bleki og haf í hendi þér.

64. [18v] Að vinna spil. Skrifa þessa stafi úr kálfs blóði og hrafns fjöður á frumsa frumsa og haf í vinstri hendi og kreist svo hitir.

65. Þessir stafir eru við allra handa ólukku á sjó og landi, skrifaðir á helgaðan pappír úr blóði kálfs og bornir á brjósti.

66. *To make a horse and a bull lame. Carve on the hoof with your eating knife.*

67. *Farting runes. Carve on oak. Smear with your blood. Carve with a human finger bone or an unused knife and read this: I carve you 8 ásar, 9 nauðir, 13 þursa [rune names]. You shall explode to great discomfort, I forbid your backside to fall apart: Now shit or explode. This should be done with a full moon. The runes:*

68. *To fasten one in his seat. Carve this stave on the skin of a heifer's first calf and lay it on the seat.*

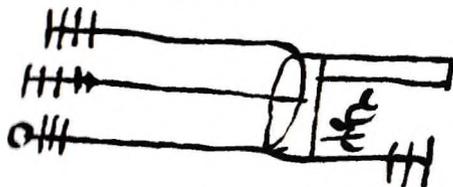
66. [19r] Að helta hest og naut. Rist á klaufina eða hófinn með mathníf þínum.

67. Fretrúnir. Rist á eik. Rjóðra í blóði þínu. Rist með mannskjúku eður óbrúkuðum hnífi og les þetta: Ég risti þér 8 ása, 9 nauðir, 13 þursa. Springa skaltu til stórra nauða, banna ég þínum bakhluta sundur að ganga: Rhllggy (Skíttu) nú eða [19v] springdu. Það á að gjöra með fullu tungli. Rúnirnar:

68. Að festa mann í sæti. Rist þennan staf á frum-
sa skinn og legg í sætið.

69. *Carve this stave with your saliva while fasting and put under your left hand if you want to win debates.*

70. *About wrestling:*

If you want to win then carve this stave on the shell of a man's shoulderblade with steel and keep in the shoe of the leg you use for wrestling.

71. *Item carve on a piece of turf with a waxing moon with your eating knife and bedew with your blood. Put in your shoe and then recite this verse at the beginning:*

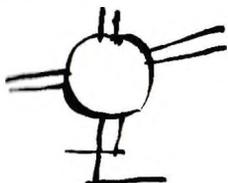
*Ginfaxi on the heel,
Gapandi on the toe,
now exert your power
for now my need is great.*

69. Rist þennan staf með munnvatni þínu fastandi og legg undir vinstri hönd þína viljir þú [20r] enginn hafi við þér í orðum.

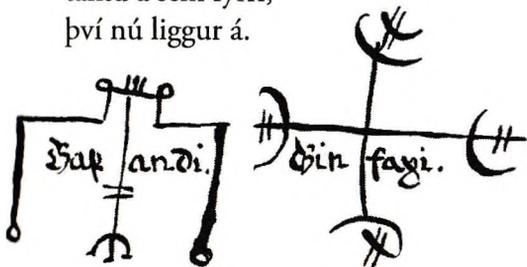
70. Um glímur:

Viljir þú hafa sigur, þá rist á manns herðablað þennan staf á skelina með stáli og haf í skó þínum á glímufæti þínum og trú.

71. Item rist á jarðtorfu með vaxandi tungli með mathníf þínum og yfir dögga blóði þínu. Lát svo í skó þinn og mæl svo að rót vísu þessa: [20v]

Ginfaxi á hæl,
Gapandi á tá,
taktu á sem fyrri,
því nú liggur á.

72. *If you want to be good at wrestling. Carve these staves on your shoe with human bone or a bone from the toe of your wrestling foot and say: I send the Devil himself into his breast and bone that wrestles with me in your names, Þór and Óðinn, and turn your face to the northwest.*

73. *If you want to hide what shall not be found. Carve this staff with your eating knife and it will not be found, say Pater Noster.*

74. *To let your enemy come at your will, make these staves in the left palm with blood from the same arm and make the sign of the cross in the same direction. The staves come here.*

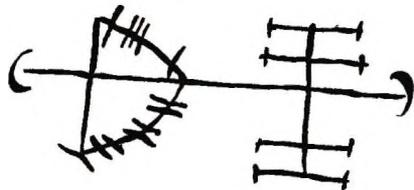
72. Viljir þú glíma vel. Rist þessa stafi á skó þinn með mannsbeini eður kjúku á þeim fæti sem þú glímir með og seg: Sendi ég hñandann sjálfan í hans brjóst og bein sem við mig glímir, í þínu [21r] nafni Þór og Óðinn, og snú andliti til út-norðurs.

73. Ef þú <vilt> fela svo ei finnist. Rist þennan staf með mathníf þínum og ei finnast, les Pater Noster.

74. Að láta óvin þinn koma þá þú vilt, gjör þessa stafi í vinstri lófa með blóði úr sama armi og sign í sömu átt. Stafirnir hér. [21v]

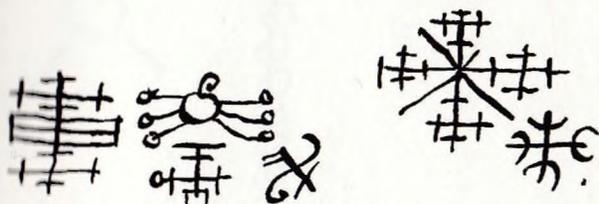

75. Write eight ása and þursa 30. I invoke Þór and Óðinn so he will shit as many farts as the vein lies in his arse, all my enemies will feel shame and become afraid, they will retreat and be disgraced. This is against farting runes and used in the same way.

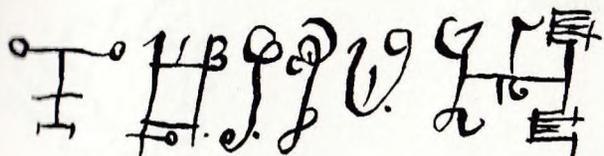
76. Carve these staves on lead with steel and keep in your hand while requesting something.

77. If you want equal trading. Carve this staff with your eating knife and keep in your hand when meeting him.

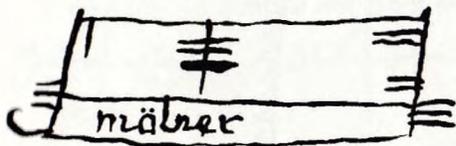
75. Skrifu ása níu og þursa 30. Særi ég Þór og Óðinn að hann skíti svo marga freti sem æðin liggur í hans rass, allir mínir óvinir munu sín skammast og skelfdir verða, til baka falla og að skömm verða. Þetta er móti fretrúnum brúkað, er eins og þær.

76. [22r] Rist þessa stafi á blý með stáli og haf í hendi þér þá þú biður um nokkuð.

77. Viljir þú ná jafnaðarkaupum. Rist þennan staf með mathníf þínum á rauðagreni og haf í hendi þér þá finnur hann.

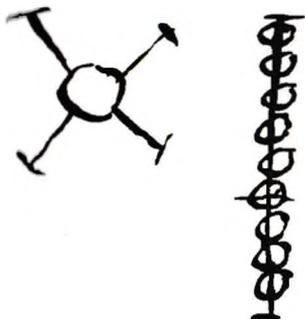

78. Carve these staves on red spruce with your eating knife and keep in your hand. You will then ask many things but seldom use it, read these words: fexo mex en frista.

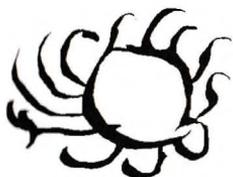
79. Against horse fever. Carve on the loin with scissors.

80. Carve these staves on splintered oak with a pencil when a Saturday moon is 5 nights old according to German numbers and keep under your head: to dream what you want.

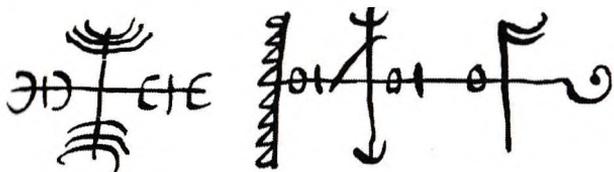
78. Rist þessa stafi á rauðagreni [22v] með mat-hníf þínum og haf í hendi þér. Muntu í það sinn margs biðja en brúka sjaldan, les þetta vers: fexo mex en frista.

79. Við hrossasótt. Rist á lendina með skærum.

80. Rist þessa stafi á flaskaeik með blýant þá laugardagstungl [23r] er 5 náttu á þýska tölu og haf undir höfði: að dreyma hvað vita vilt.

81. *To calm anger. O you poor blindness of flesh that are in this man (NN:). I invoke the living god that you are my truest friend (NN). Say this by root and with passion and name the name of the stave which is tender and carry between your breast on lead.*

for the same.

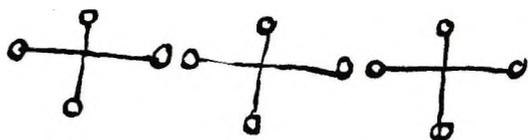
82. *Make these staves in your palm and with the same hand shake your enemy's. Also carve them on oak and put under your head or his.*

83. *This stave should be borne on oak under the left hand if you want your enemy to fear you.*

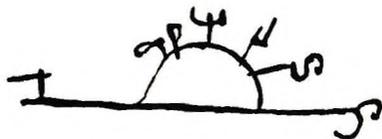
81. Að stilla reiði. Ó! þú armi holdsins blindleiki, sem ert með þessum manni (NN:) Ég særi þig við hinn lifanda Guð að þú sért minn tryggasti vin (NN). Mæl þetta af rót [23v] og heitum anda og nefn stafsins nafn, sem er blíður og ber hann á milli brjósta þér á blýi.

 Sive til sama.

82. Gjör þessa stafi í lófa þinn og heilsa óvin þínum með sömu hendi. Rist þá líka á eik og legg undir höfuð þér eða honum.

83. Þennan staf skal bera á eik undir vinstri [24r] hendi ef þú vilt að óvin þinn hræðist þig.

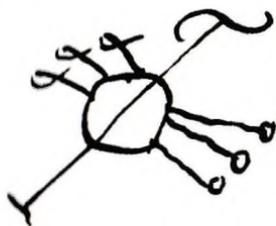

84. *To change a disposition. Carve this stave on pine with your eating knife or saliva and put under your left foot.*

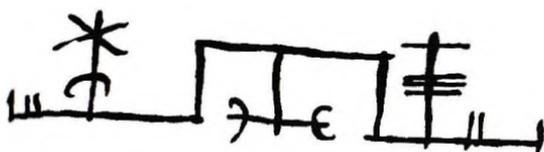
85. *If you want to turn magic against somebody. Carve this stave on splintered oak with steel. Besmear with your blood and lay before his feet.*

86. *So that nobody can bewitch you. Press this stave on your forehead with saliva and the left leech finger while fasting.*

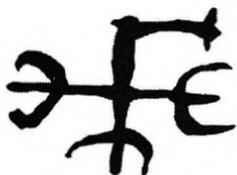
✓ 84. Að snúa hugarfari. Rist þennan staf á furu með mathníf þínum eður munnvatni og legg undir vinstri holtána.

✓ 85. Ef þú vilt gera manni galdur. Rist þennan staf á flaskaeik með stáli. [24v] Rjóðra í blóði þínu og legg fyrir fætur hans.

✓ 86. Að enginn geti gjört þér galdur. Þrykk þessum staf í enni þér með munnvatni og vinstri græðifingri fastandi.

87. *To make a horse go lame. Hold the leg and keep this stave in your palm on membrane. Write with pen and ink and read this: hoc Sign Stabó Rex prel fyris fres.*

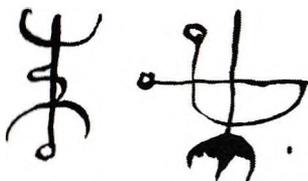
88. *To dream what you wish. Carve these staves on lead or silver or a heifer's skin with steel. You must carve on the night before St. John's Mass or when the sun is at its highest.*

89. *To change somebody's disposition. Carve this stave on killing oak and put under his head and say his name and whose son and state what you want.*

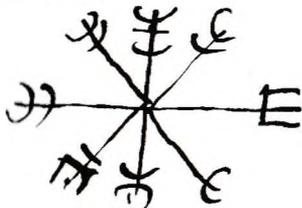
- ✓ 87. Að láta ei hest heltast: Hald um fótinn og haf þennan staf í lófa þér á skæni. Skrifu með penna [25r] og bleki og les þetta vers: hoc Sign Stabó Rex prel fyris fres.

- ✓ 88. Að láta sig dreyma hvað sem maður vill vita: Rist þessa stafi á blý eða silfur eða kvíguskinn með stáli. Þú skal rista á Jónsmessunótt eða þá sólin gengur sem hæst.

89. Að snúa hugarfari manns. Rist þennan staf á manndrápseik og [25v] legg undir höfuð honum og nefn hann á nafn og hvers son og mæl fyrir sem vilt.

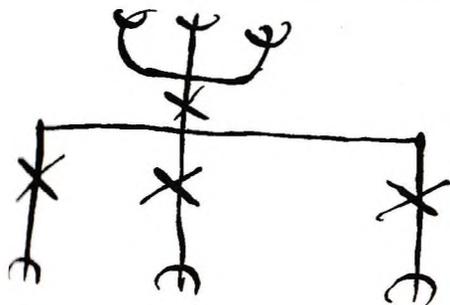

90. *Carve this stave under the thole with your eating knife if you want to fish with line or tackle.*

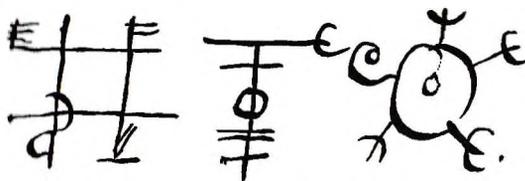
91. *To make sheep tame. Carve these staves with your eating knife and bury in the doorway of the sheep pen or in a path that the sheep will walk.*

92. *Carve these staves on a man's land on an oak branch with steel and any four legged animal that walks over will die. Also in a doorway and cover with earth. The staves come.*

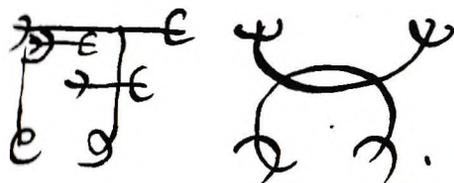
90. Rist þennan staf undir keipsnefið með mat-
hníf þínum, viljir þú fiska á handfæri eða línu.

91. [26r] Að fé verði spakt: Rist þessa stafi á eik
með mathníf þínum og graf niður í kvíadyr eður
götu sem féð gengur yfir.

92. Rist þessa stafi á landareign manns á hríseik
með stáli og mun deyja hver ferfætt kind sem
yfir gengur, líka í húsdýr og hyl moldu. Stafirnir
koma. [26v]

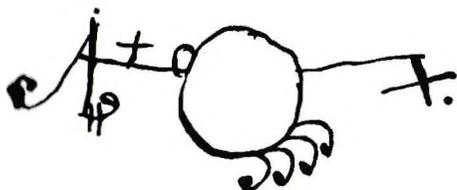

93. To banter with somebody. Carve this on an oak branch, besmear with blood and burn to ash, sprinkle over his bed and say what you want. Carve with steel.

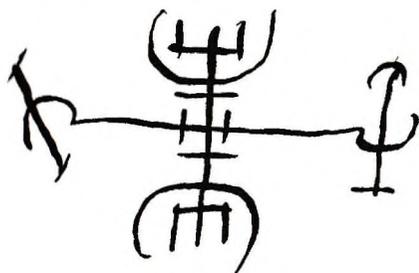
94. That men will love you. Carve this stave on your headgear with the edge of a silver coin and saliva while fasting.

95. If anyone hates you. Carve these staves on lead or paper with a pen and put under his head.

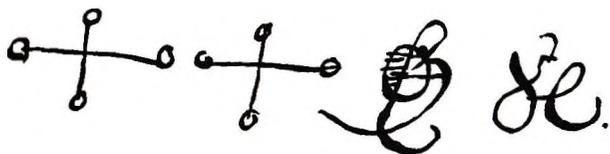
93. Að gjöra manni glettingar: Rist þennan staf á hríseik, rjóðra í blóði þínu og brenn til ösku, sá yfir sæng hans og mæl hvað vilt. Rist með stáli.

94. Að menn unni þér: Rist þennan staf á höfuðfat þitt með silfurdals rönd [handrit: röd] og munnvatni fastandi. [27r]

95. Ef nokkur hatar þig. Rist þessa stafi á blý eða blað með penna og legg undir höfuð honum.

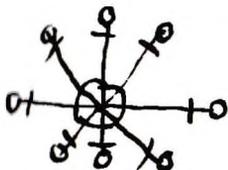

96. *A friendship stave. Carve in your right palm with saliva while fasting and the leech finger of your left hand.*

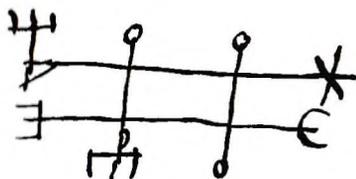
97. *Carve this stave on the skin of a heifer with your blood. Carve with the foremost spine of a dogfish to cure seasickness and carry on your person.*

98. *To injure a horse. Carve this stave on the saddle felt close to the horse's back with blood or mouth and finger.*

96. Vináttustafur. Rist í hægri lófa með munnvatni
fastandi og vinstri græðifingri. [27v]

97. Rist þennan staf á frumsaskinn úr blóði þínu.
Rist með háfshorni fremra við sjósótt og ber á
þér.

98. Að meiða hest: Rist þennan staf á þófa næst
hestbaki með blóði eða munnvi og fingri. [28r]

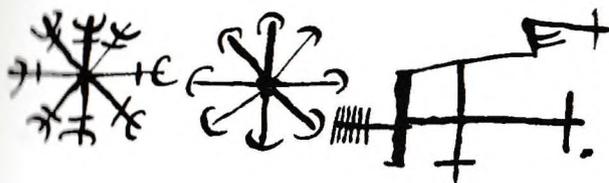

*99. So you'll fish. Carve on the thole with an awl
and besmear with your blood.*

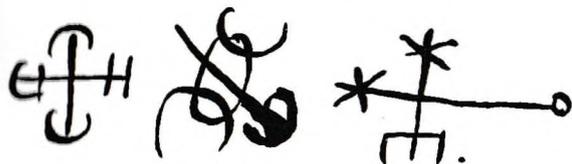
*100. If you want to know what is hidden from
the common man. Carve these staves on brass with
steel and lay by your ear and fall asleep and you
will experience.*

*101. If you want to know who steals from you.
Carve these staves on lead with a waxing moon.
Sleep with it under your left cheek and you will
see the thief.*

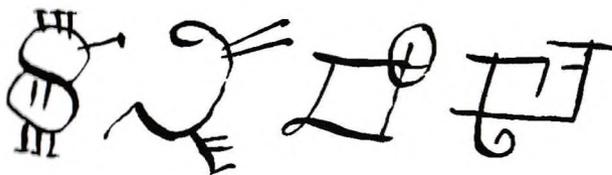
99. Ad þú fiskir: Rist á keipinn með al og rjóðra yfir blóði þínu.

✓ 100. Ef þú girnist vita hvað fyrir alþýðu er dulið. Rist þessa stafi á látún með stáli og legg við eyra þitt og sofna svo og muntu reyna.

✓ 101. [28v] Viljir þú vita hver frá þér stelur: Rist þessa stafi á blý með vaxandi tungli og sof á undir vinstri vanga og sér þú þá þjófinn.

102. *If you want to change the views of a man you are disputing with. Carve this stave on the skin of a heifer's first calf and carry on your breast.*

103. *If somebody has a bad impression of you then put these staves under his head.*

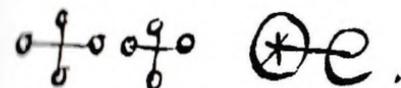
104. *Keep these staves on your breast on a stick of rowan if you send back an evil spirit that was sent to you.*

105. *To prevent a dead man from troubling you even though his bones are taken. Carve three splinters from the bone with a knife where the bone is kept and read this at the same time. Verse: Patrum Manus tuas commende Spiritus.*

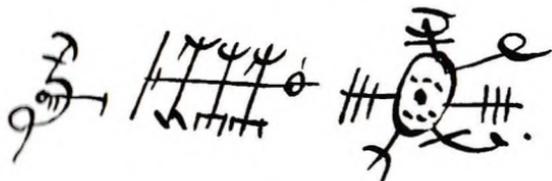
- ✓ 102. Viljir þú snúa hugarfari manns er þú átt mál við: Rist þennan staf á frumsafrums og ber fyrir brjósti þér.

103. [29r] En hafi nokkur óþokka á þér þá legg þessa stafi undir höfuð hans.

- ✓ 104. Haf þessa stafi fyrir brjósti þér á reyniviðarkefli ef aftur sendir sendingu er þér var send.

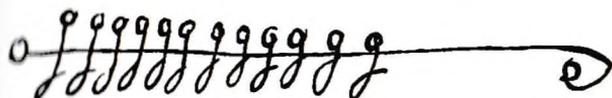
105. Að láta ei Bxybxm nxmm (Dauðan mann) á sig sækja þó tekinn séu bein hans. Rist 3 spæni af beininu með [29v] hnífi og þar sem beinið er og les þetta á meðan. Vers: Patrum Manus tuas commende Spiritus.

106. If you want to banter with somebody. Carve this stave on killing oak or splintered oak, then burn to ashes and sprinkle it over his bed while he is sleeping and say what you desire with anger.

107. If you want to put mischief on sheep or a horse. Carve these staves on the swirl over the heart.

108. The following staves can be carved on horse hide of a single colour and carry on you when confronting evil spirits and darkness.

106. Viljir þú gjöra glettingar manni: Rist þennan staf á manndrápseik eður flaskeik, brenn svo til þsku og sá henni yfir sæng hans sofandi og mæl fyrir sem þú vilt í reiði.

107. [30r] Viljir þú gjöra glettingar á ær eða hesti: Klipp þessa stafi á sveipinn yfir hjartað.

108. Þessa eftirfylgjandi stafi má rista á einlitt hestskinn og ber á þér þá þú gengur móti forynjum og myrkri.

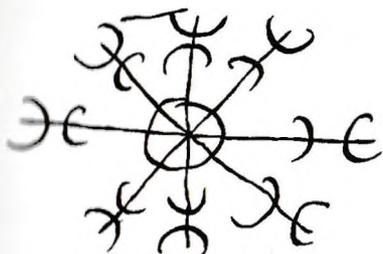

109. *The following staves should be carved on oak and kept in the left palm if you want to ease the enemy's anger.*

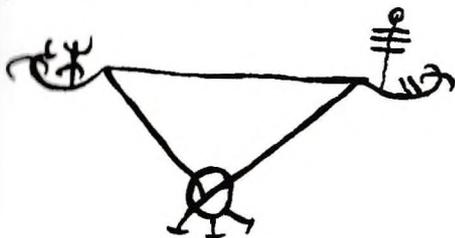
110. *Carve this staff on splintered oak and besmear the staff with your blood and put under the feet of your antagonist.*

111. *If you want to win your enemy. Carve this staff on the shield of the lump-fish and carry around your neck and you will not lose your case.*

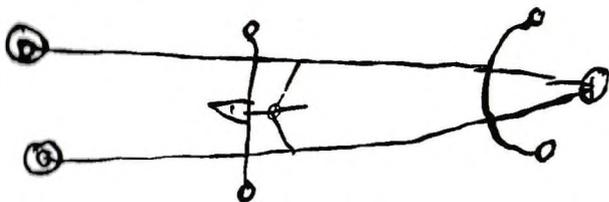
109. Eftirfylgjandi staf skal rista á eik [30v] og hafa í vinstri lófa sér ef maður vill stilla reiði óvinar síns.

110. Rist þennan staf á flaskaeik og rjóðra á stafinn blóði þínu og legg undir fætur þess sem þú átt yxskcmg (varhent).

111. [31r] Ef þú vilt sigra þinn óvin: Rist þennan staf á rauðmagaskjöld og ber svo á hálsi þér og muntu ei tapa máli þínu.

112. *This prevents sorcery:*

113. *If you want to prevent theft from your house. Carve these staves on the threshold or crossbeam over the house. Then make the sign of the cross over your lock with what you want secure. Then sing afterwards Our Father and a Hail Mary, walk away and make the sign of the cross when ending each one.*

114. *These are the nine Helms of Awe that noone can be without who will handle knowledge and each one should be used 99 times.*

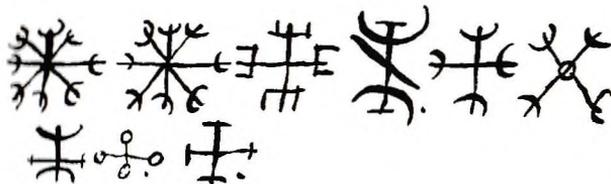
112. Þessi forðar göldrum:

113. Viljir þú forvara hús þitt að ei sé úr því stolið: Rist þessa stafi á þröskuld eður þvertré upp yfir húsinu. Gjör síðan kross yfir lás þínum [31v] með því þú vilt geyma. Syng síðan eftirfylgjandi Faðir vor og Mariúvers, gakk síðan frá og gjör kross að hverju þessu enduðu.

114. Þetta eru þeir níu Ægirshjálmar sem enginn má án vera sem með nokkra Hymmxggy (Kunnáttu) fer og skal hver 99 <sinnum> brúkaður vera.

115. *The following they call Sator verse. It can be read every way and is good for many things. Some call it a Releasing verse and say that it should be read over a woman giving birth and over a tackle when it becomes stuck in the bottom.*

116. *To know theft. Carve these staves on killing oak and sleep.*

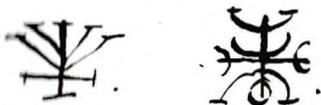
117. *If you want to hide something. Carve this stave, augnaþurs, over it.*

118. *Not to lose one's way. Carve this stave on thrice melted tin and carry on you.*

115. [32r] Eftirfylgjandi vers kalla þeir Ritys ycss (Sator vers). Það má lesa alla vega, er til margs þénanlegt. Sumir kalla það Ixyrmxs (Lausnar) vers og segja það skuli lesa það yfir Lþbrlyhsl hþmy (Jóðsjúkri konu) og yfir zösc (færi) þá í grunni fast verður.

S	A	T	O	R
A	T	E	P	O
T	E	R	E	T
O	P	E	T	A
R	O	T	A	S

116. Að vita stuld: Rist þessa stafi á Nxmmbsxqx clh (manndrápa eik) og sof.

117. [32v] Ef þú vilt fela nokkuð. Rist yfir þennan staf augnaþurs.

118. Að villast ekki: Rist þennan staf á osll dsbbg glm (þríbrætt tin) og ber á þér.

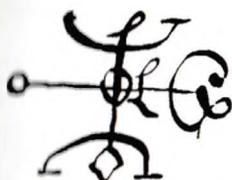
119. *If you want somebody to lose his way. Carve this stave and attach it to him.*

120. *That a horse will not break down. Cut this stave on its loin.*

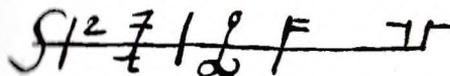
121. *If a man drives one's sheep from a pasture. Carve these staves in a path he will walk and he will be stuck until you come to him. Water them with grape juice. They come here.*

122. *If a cow milks blood. Carve this stave on oak and milk over it.*

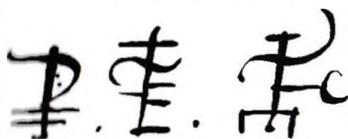
- ✓ 119. Vilji þeir nokkur villist. Rist þar þennan staf og kom á hann.

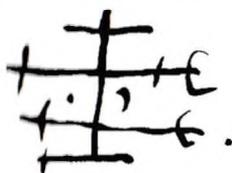
120. Að hestur sligist ei: Klipp [33r] á lend hans þennan staf.

121. Ef maður rekur fé manns úr haga: Rist honum þessa stafi á tægy (götu) fyrir hann og mun hann fastur verða þar þú kemur til hans. Ber í þá vínberjalög. Þeir koma hér.

- ✓ 122. Ef kýr mjólkar blóði: Rist þú þennan staf á eik og mjólka á hann.

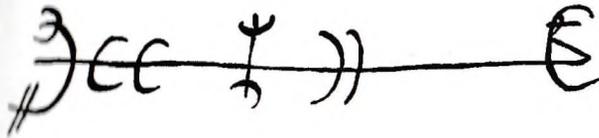

123. To let no one to be able to leave a house even though they be many. Carve this stave on the threshold of the house.

124. This one they carve when the moon is three nights old and put blood in it, lay it beside subrya and say up, up, up.

125. To prepare an animal. Cut or singe this stave on it. Then make it on a stick, then burn it and singe on the animal. It should be done over the heart.

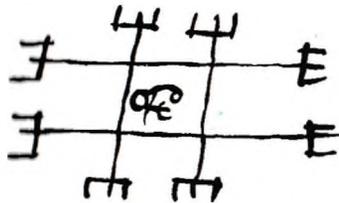
123. [33v] Að láta engan komast út úr húsinu hvað margir sem eru: Rist þar þennan staf á þróskuldinn.

124. Þennan rista þeir þá tungl er þriggja náttu og bera dlþb (blóð) í hann, leggja síðan við rydsux (subrya) og segja upp upp upp.

✓ 125. Að gjöra að grip: Klipp eður svið þennan staf í hann. Gjör hann síðan [34r] á kefli, brenn hann svo og svið í gripnum. Hann skal gjöra yfir hjartanu.

126. To call up a northern blizzard. Carve this stave on the head of a ling and walk northwards and wave it in the air.

127. If you want to put a man to sleep. Carve these staves on oak and put under his head and he will not wake up until they are taken away.

128. The following staves they cut on the forehead of the best wether in the flock, they carve it on 8(?) day on black oak and put in the door of their house and made the sheep walk under it.

129. To drive sheep wild. Carve this stave on beech, wave over the sheep and let the wind blow towards the flock.

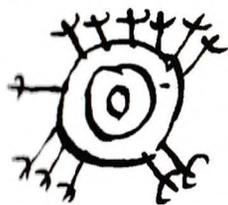
126. Að gjöra norðanveður: Rist þennan staf á lönguhöfuð og gang í norður átt og veifa í loft.

127. Viljir þú svæfa mann: Rist þessa stafi á eik og legg undir höfuð hans og mun hann ei vakna [34v] fyrr en eru burt teknir.

128. Eftirfylgjandi staf [handrit: stafi] klippa þeir í enni þeim besta sauð í fénu, þeir rista hann á 8 dag á svarta eik og létu í dyr á húsi sínu og létu féð ganga undir það.

129. Að gjöra fé óspakt: Rist þennan staf á beyki, veifa á féð og láta [35r] vindinn leggja á féð.

130. *If an evil spirit is around. Carve this stave over the door of your house. Make an awl of juniper or silver.*

131. *To get back what has been stolen. An oak branch, hold it in your right hand and do so while the moon is 1 night old on a Sunday and put under your head.*

132. *Against a misfortune to a cow or a horse. Cut these staves on the horse.*

133. *Put this stave under the horseshoe when shoeing the horse and stealing it will be of no use.*

130. Ef óhreint sveimar um: Rist þennan staf yfir húsdyr. Gjör stíl af einir eða silfri.

131. Að ná því aftur sem stolið var: Hríseik, hald á henni í hægri hendi og gjör þetta með tungli 1 náttar, ber upp á sunnudag og lát undir höfuð þér.

132. [35v] Við óláni á kú eður hesti: Klipp þessa stafi á hestinn.

133. Lát þennan staf undir skeifuna þegar þú járnar og mun ei duga að stela honum.

134. To let someone be unable to stop farting. Take a small oak tablet, carve these staves on it, the first one thus:

Then the second:

Then the third:

and then put the tablet in his pants.

134. Að láta einn ei geta gefið upp að reka við:
Tak lítið eikarspjald, rist þessa stafi á það, hinn
fyrst svo:

Annan svo:

Þriðja svo:

og lát svo spj-[36r]-aldið í dytrus (buxur) hans.

135. Walk fasting along the burn that runs from east to west before a bird flies over it and hold your hands in the water while saying your prayer. Then make this cross with a wet piece of bent horn the right hand between your eyes.

Also cut it against bantering over the heart of animals and all these.

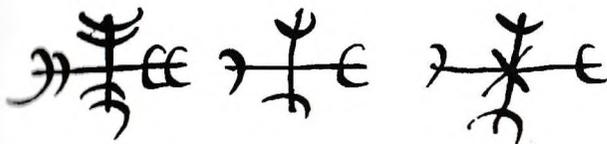
136. If you want to win at card-playing then this stave should be carved in one's palm with one's finger and saliva.

137. If you want the edge of your scythe to remain sharp. Carve these staves with your eating knife on your sharpening stone.

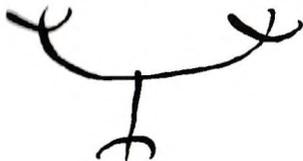
135. Gakk fastandi með þeim læk sem rennur frá austri til vesturs áður en fugl flýgur yfir og hald höndum í vatninu meðan þú les bæn þína. Gjör síðan þennan kross með hornboga votum hægrí hendi millum augna þér.

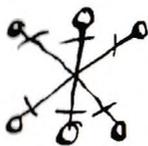
Klipp hann líka við glettingum og yfir hjarta á gripum og alla þessa.

136. [36v] Ef þú vilt hafa sigur í spilum skal rista þennan staf í lófa sinn með fingri sínum úr munnvatni.

137. Ef þú vilt að egg haldist í ljá þínum: Rist þessa stafi með mathníf þínum á dslmc (brýni) þitt.

138. To make a horse or a bull go lame. Carve this
stave on the hoof with your eating knife.

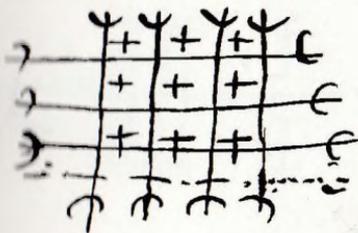
139. This one prevents all sorcery when carried on
oneself.

140. This one you should carve there on the top of
a roof or oak.

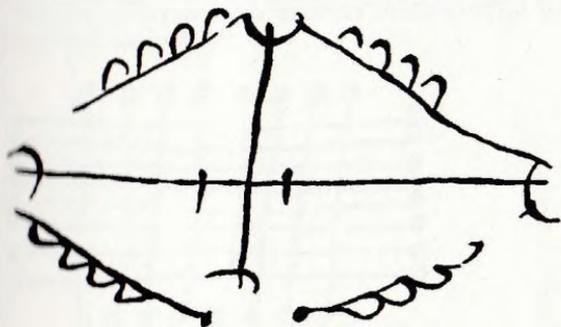
138. Að helta hest eða naut: Rist þennan staf á klaufina með [37r] mathníf þínum.

139. Þessi forðar öllum göldrum á sér borinn.

140. Þennan rist þar efst á húsþak eður eik.

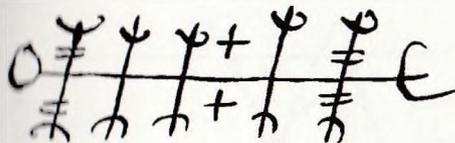

141. *This is the Luck-knot of man. It should always be carried on one's body.*

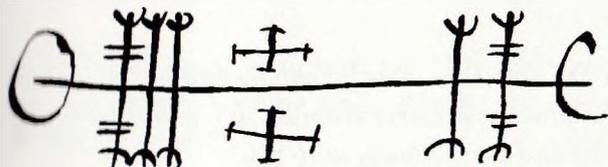
142. *This is also a Luck-knot of man that should always be carried.*

143. *The following stave is called a Luck-ring and is a good victory stave carried on sanctified paper.*

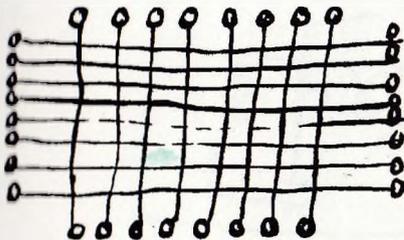
141. [37v] Þetta er mannsins Heillahnútur: Þann skal maður ætíð á sér bera.

142. Þettað er og svo mannsins Heillahnútur sem ætíð skal á sér bera.

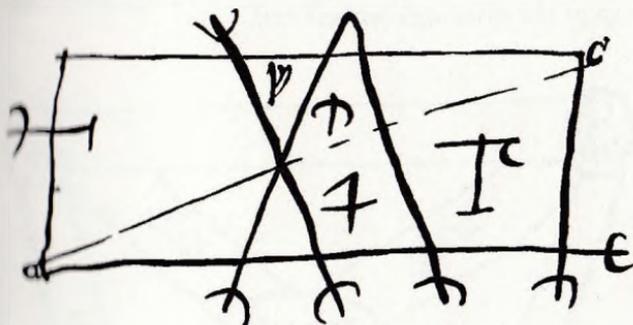
143. Þessi eftirfylgjandi stafur heitir Heillahnöttur [38r] og er góður sigurstafur á sér borinn settur á helgaðan pappír.

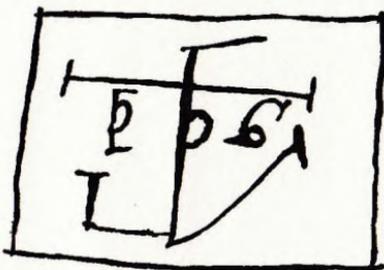
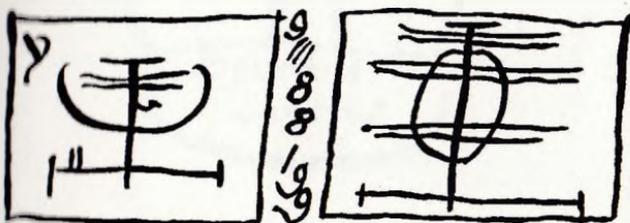
144. Against imprecations carry this sigil on sanctified paper on your breast.

145. The staves that follow are against all evil on sea and land. Carve them on skin of a heifer's first calf and carry always with you.

144. Við heitingum ber á þér þetta innsigli á helguðum pappír á brjósti.

145. [38v] Þessir stafir sem hér eftir fylgja eru mót öllu vondu á sjó og landi. Rist þá á frumsa- skinn og ber ætíð á þér.

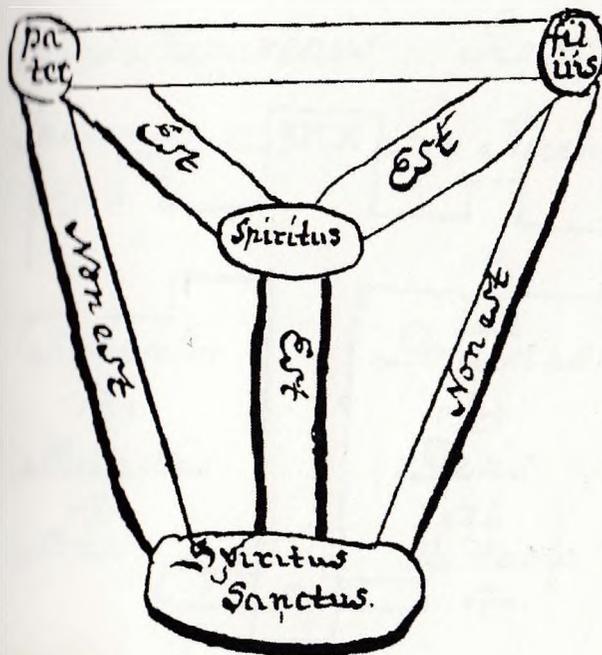
146. *The seal of the Holy Trinity. Should be carved on the skin of a heifer's first calf and carried on the top of the head against all evil.*

Faint, illegible text, possibly a description or instructions related to the seal.

146. [39r] Heilagrar þrenningar innsigli. Ristist á frumsa frums skinn og berist í hvirflinum mót öllu vondu.

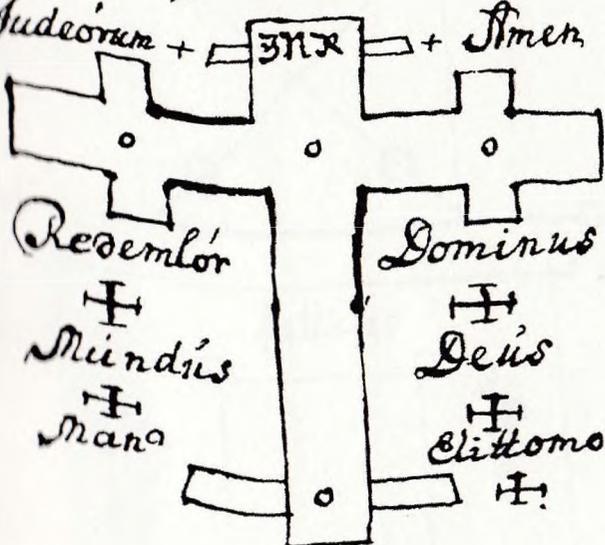

147. *The greater Cross of the Rood to be carried
against all evil. In the Name of the Father, the
Son, and Holy Spirit. It should be written on
sanctified paper.*

147. [39v] Róðukross hinn meiri berist móti öllu vondu. Í Nafni Föðurs Sonar og Heilags Anda. Hann skal skrifast á helgaðan pappír.

Jesus Nazarenus Rex.

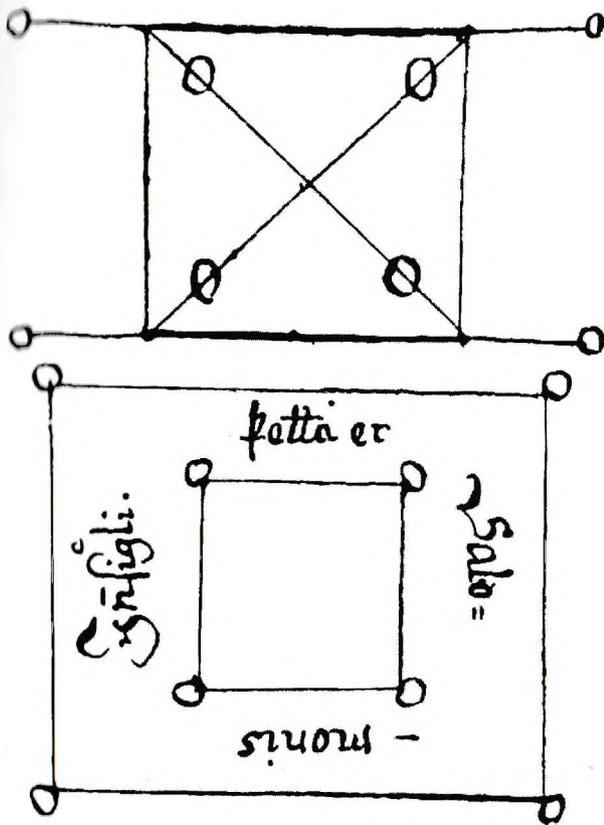
Judeorum + INRI + Armen

148. *The Seal of Solomon to ward off everything tragic.*

(In the lower part: This is the seal of Solomon.)

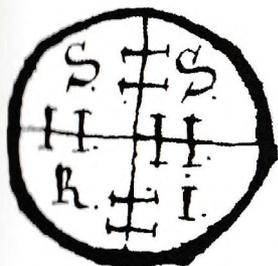
148. [40r] Salómonis Innsigli fyrir öllum voveif-
legum hlutum.

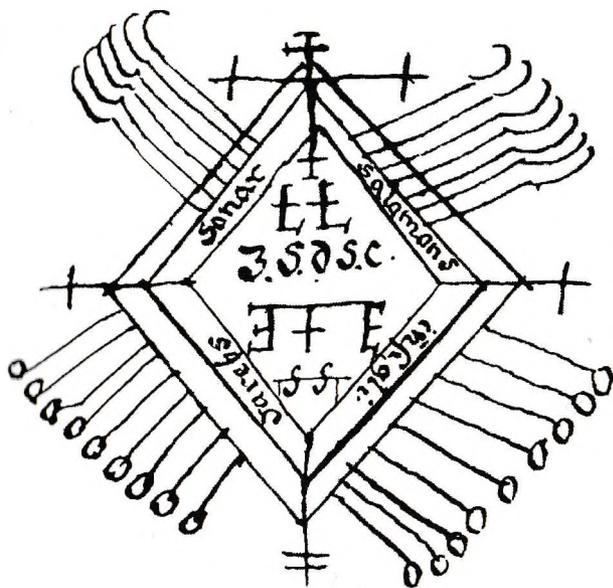
149. The Seal of the Holy Spirit.

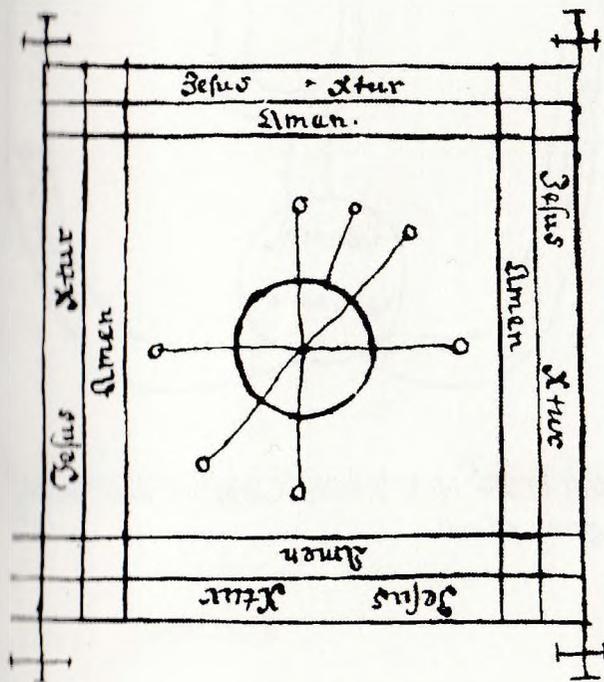
150. Seal of Jareb son of Solomon.

✓ 149. [40v] Heilags Anda Innsigli.

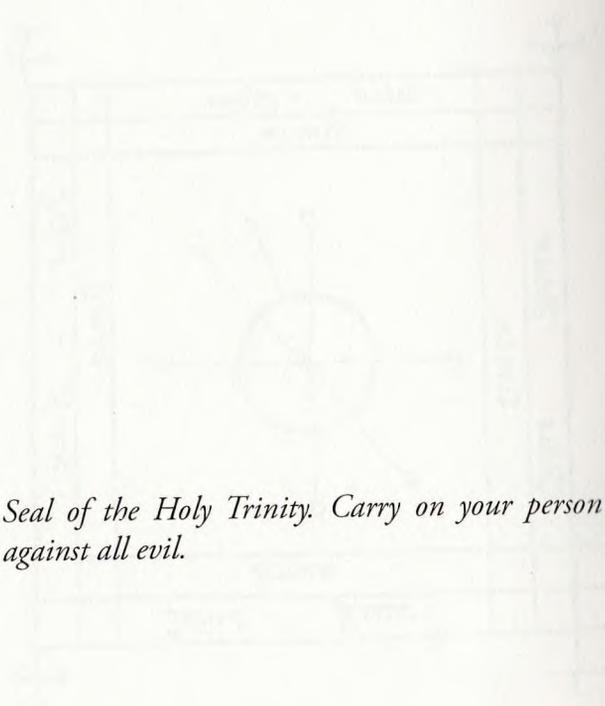

150. Innsigli Jarebs sonar Salómons.

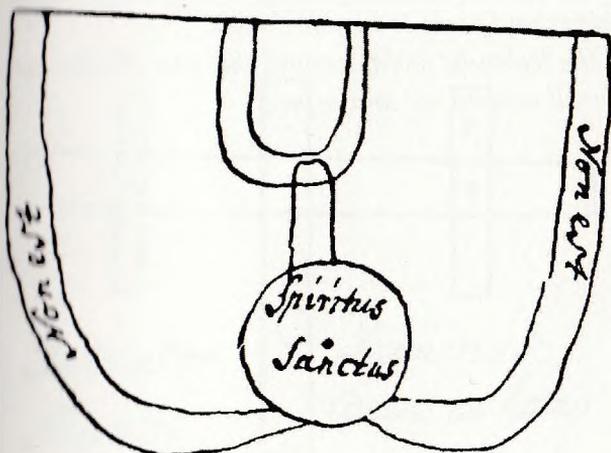

152. *Pall Noll est Pal.*

*Seal of the Holy Trinity. Carry on your person
against all evil.*

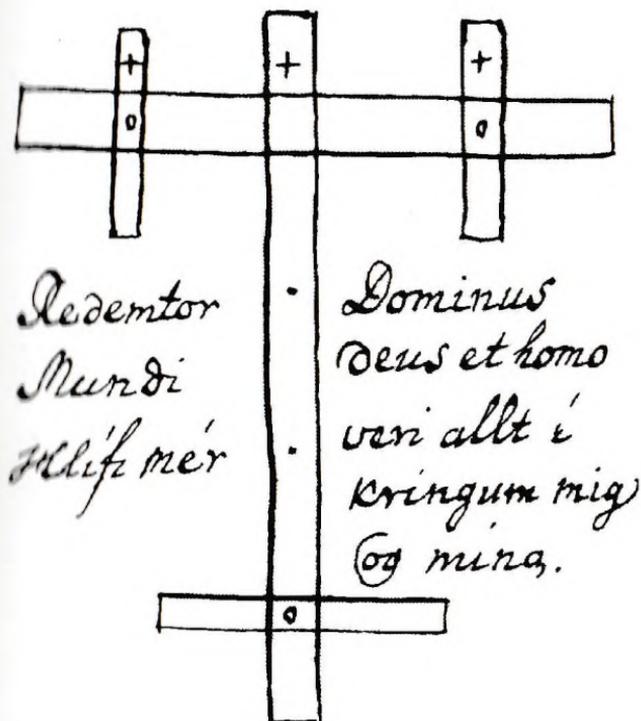
152. [41v] Pall Noll est Pal.

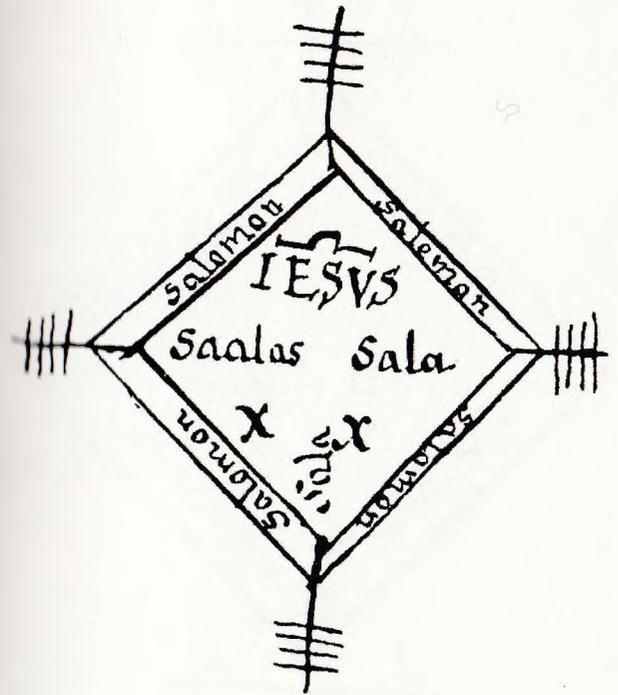

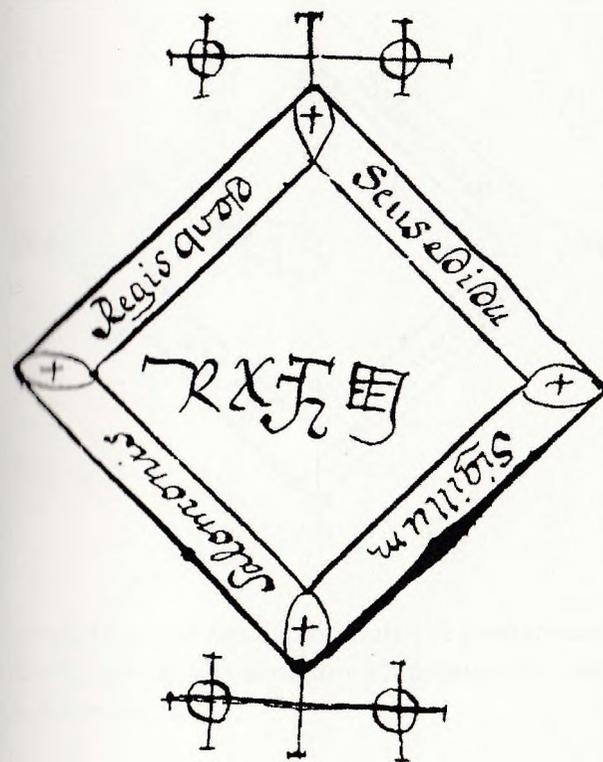
Heilagrar þrenningar innsigli. Ber á þér fyrir öllu
illu.

*153. Here follows the lesser Cross of the Rood.
Should be carved on sanctified paper with your
blood and carry it on your breast.
(The Icelandic words around the cross: Shelter me,
be all around me and mine.)*

153. Hér eftir kemur Róðukross hinn minni.
Ristist á helgaðan pappír úr Dípbl (blóði) þínu
og ber [42r] á brjósti þínu.

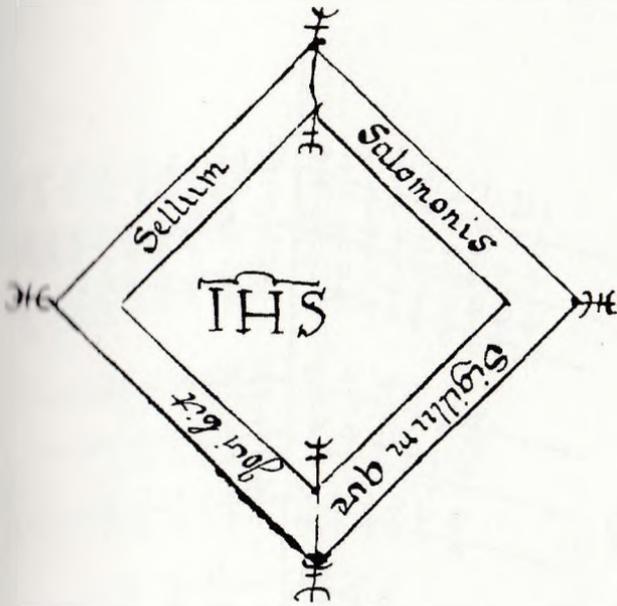

156.

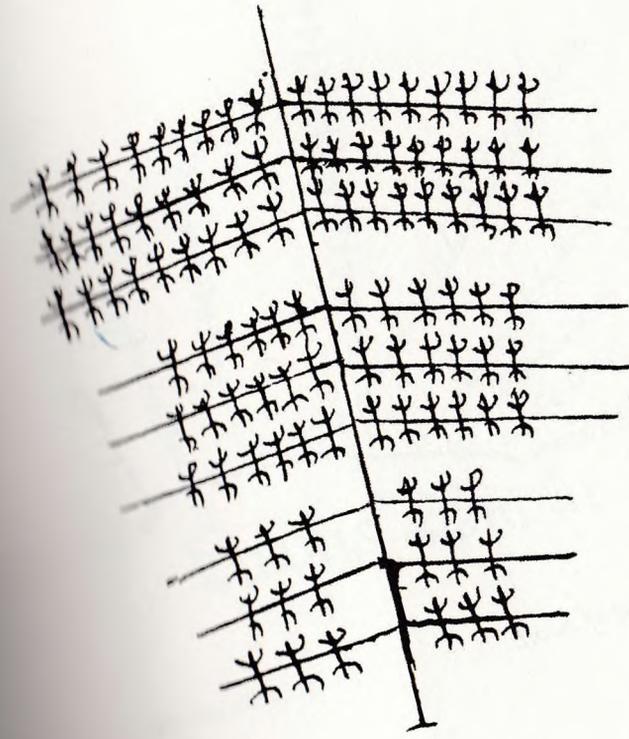
146

ut hic Gramma ton Sapinnomine et piveti Sancta
Arebo ad og Grammatino immanuel dei patri
Spiritus Amen.

157. *Carry on your person against all evil.*

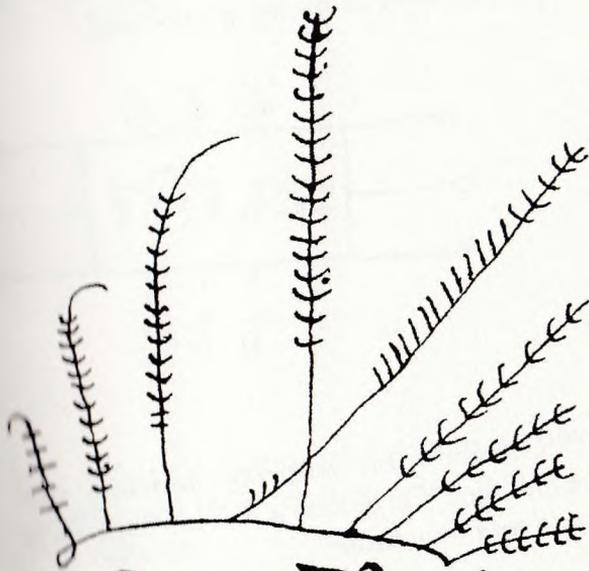
✓ 157. [44r] Ber á þér við öllu illu.

158.

The wand of Aron.

150

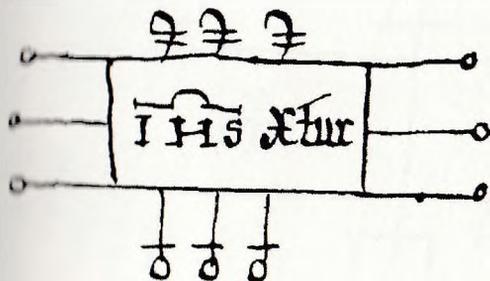
Arons Vöndur.

Arons vöndur.

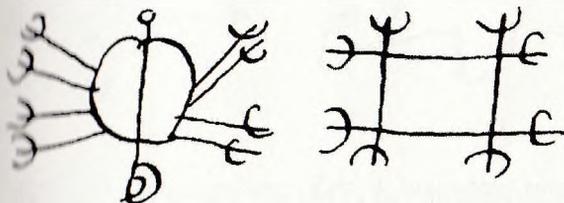
159. Defence against bantering towards livestock and sheep. Carve on sanctified paper with your blood and carry on the top of your head.

160. Caution against bantering concerning livestock and men. Carve with a lead awl and dip in tar and read Our Father.

159. [45r] Vörn á móti glettingum á gripum eða á kindum: Rist á helgaðan pappír úr blóði þínu og ber í hvirfli þér.

160. Viðsjá við glettingum á gripum og mönnum: Rist með blýstíl og drep ofan í tjöru og les [45v] Faðir vor.

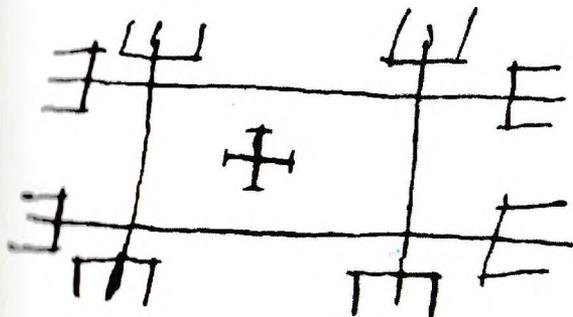

161. *To take precautions against bantering and sent ghosts and hating tyranny. Carve on skin of a heifer and carry on your breast, it is called Kolumbanus.*

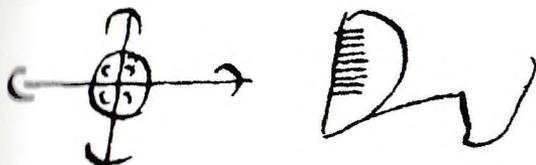
162. *The following work in many ways against evil. Carve on skin of a heifer with calf's blood and carry on the breast.*

163. *Against spirits of the air. Carve this stave on sanctified paper with a pencil and carry on the top of your head.*

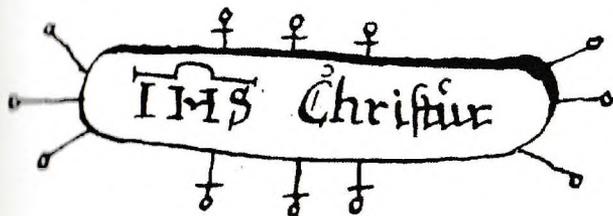
161. Að sjá við glettingum og sendingum og of-
 ríkshatri: Rist á frumsa skæni og ber á brjósti þér,
 hann heitir Kólumbanus.

162. [46r] Eftirfylgjandi er við mörgu vondu á
 ýmsa vega: Rist á frumsaskinn með kálfsblóði og
 bornir á brjósti.

163. Við loftöndum: Rist á helgaðan pappír
 þennan staf með blýanti og ber í hvirfli þér.

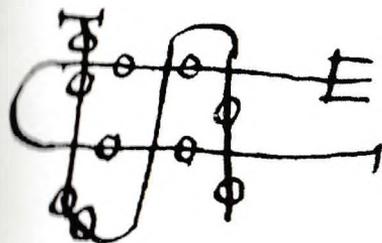

164. *J.E.S Memory against all evil carried on sanctified paper. Carve with blood from the left arm and carry on your breast.*

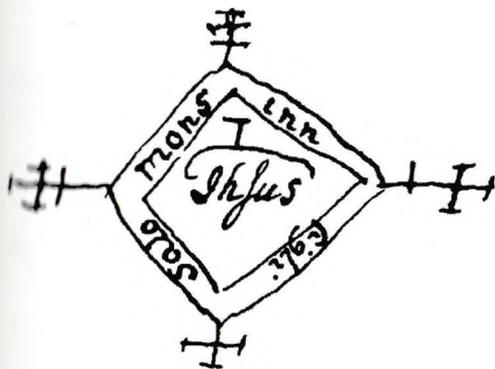
165. *Carry this seal on sanctified paper against sorcery, read a verse of transcription. Sator a,r,e, p,e, t,e,n,a,t, o,p,e,r,o, n,o,t,a,s, Eli Eli Lamani Sabatani. - - -*

(In the quadrangle; Seal of Solomon.)

164. J.E.S. Minning [46v] mót öllu vondu borin á helguðum pappír: Rist með blóði úr vinstri armi og fyrir brjósti borinn.

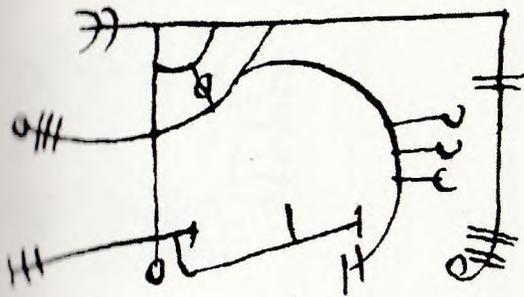
165. Við gjörningum ber á þér þetta innsigli á helguðum pappír, les transkriptar vers: Sator a,t,e,p,e, t,e,n,a,t, o,p,e,r,o, n,o,t,a,s, Eli Eli Lamani Sabatani. - - - [47r]

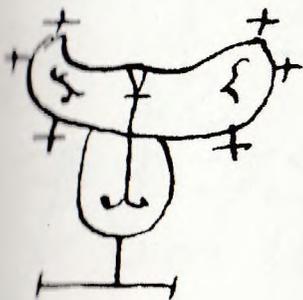
166. *The Stave of King Olaf. Carved on sanctified paper and carried on the breast.*

167. *The stave of Emperor Juli. Carve on oak with a copper knife and carried on the breast.*

166. Ólafs kóngr Stafur: Ristur á helgaðan papp-
le og á brjósti borinn.

167. [47v] Júlí keisara stafur: Rist á eik með eir-
huffi og á brjósti borinn.

168. *This is the greater Hagall. Carve in the head-gear with blood from the left arm against all evil.*

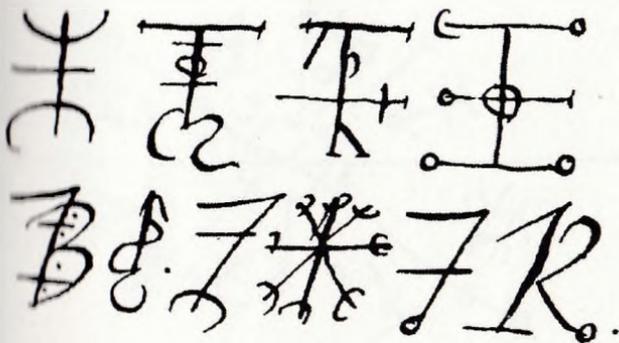
169. *This is protection. Carve on sanctified paper and carry on the breast.*

168. Þetta er Hagall hinn meiri: Rist í höfuðklæði með blóði af vinstra armi mót öllu illu. [48r]

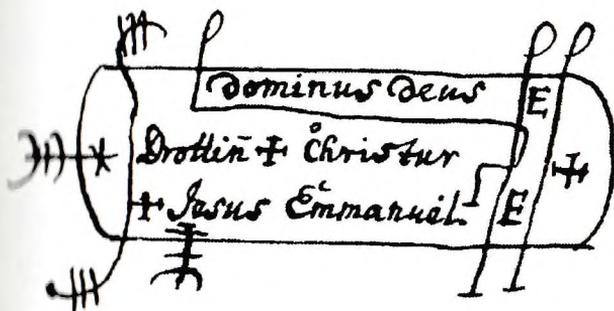
169. Þetta er vörn. Rist á helgaðan pappír og á bejósti borinn.

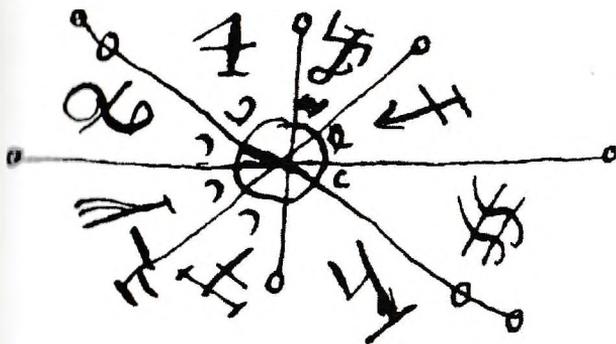
170. Transcription.

171. Stave or sign of the Holy Spirit and is good against all evil. Carried on sanctified paper on the breast.

✓ 170. [48v] Transkriftamál.

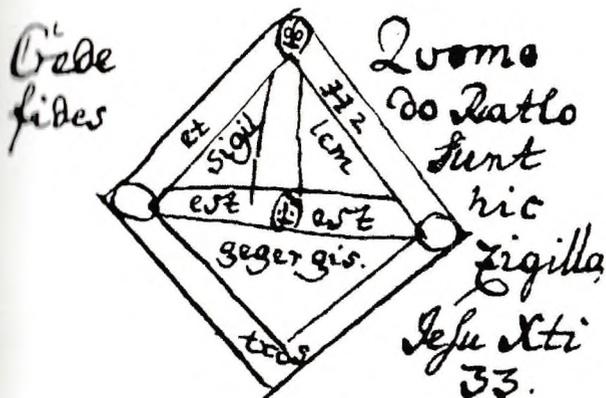

✓ 171. Heilags anda stafur eða merki dugir við öllu vondu. Borinn á helguðum pappír fyrir fyrir brjósti.

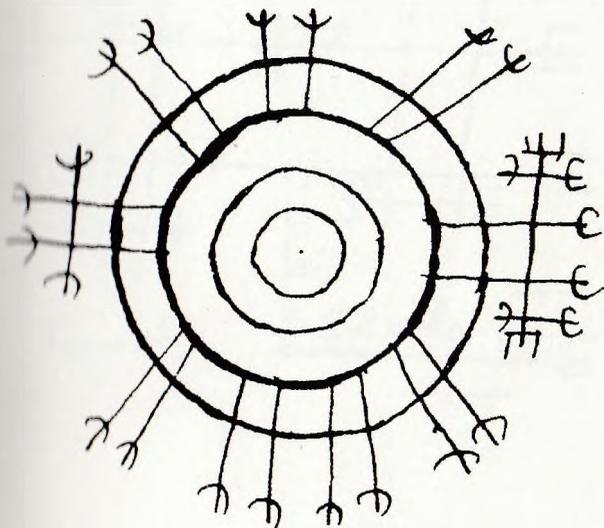
172. *The following seal when carried is powerful against all sorcery and-all errands night and day. Etch on scrap silver or lead melted together which is in clothing, coffins and everything marked in lead. Carve with brass or copper.*

172. [49r] Eftirfylgjandi innsigli á sér borið er kröftugt móti öllum göldrum og öllum útréttingum nótt og dag. Grafið á uppgjafa silfur eða blý samanrenndu sem er í klæðum, kistum og öllum blýmerktum. Rist með látúni eða eiri.

173. *This stave against many evil things is called
Árfaxi. Carved on sanctified paper and carried on
the breast.*

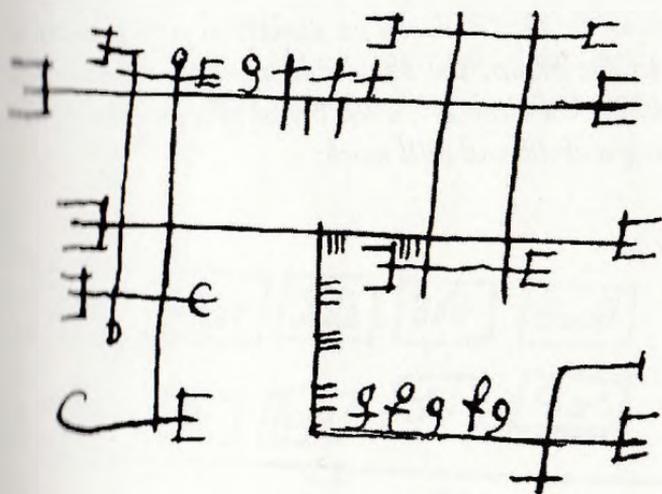
173. [49v] Árfaxi heitir þessi stafur mót mörgu
vöndu. Ristur á helgaðan pappír og á brjósti
borinn.

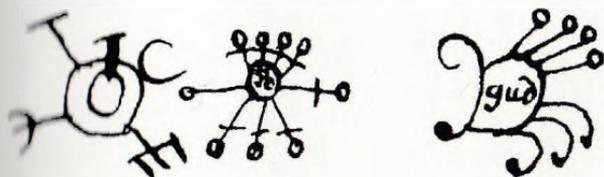
174. Helm of Debt for the same purpose and all
the same.

175. Carry this stave on sanctified paper on your
breast or under your arms and you will not be hurt
and write on paper.

174. [50r] Skuldhjálmur til sama og eins með allt.

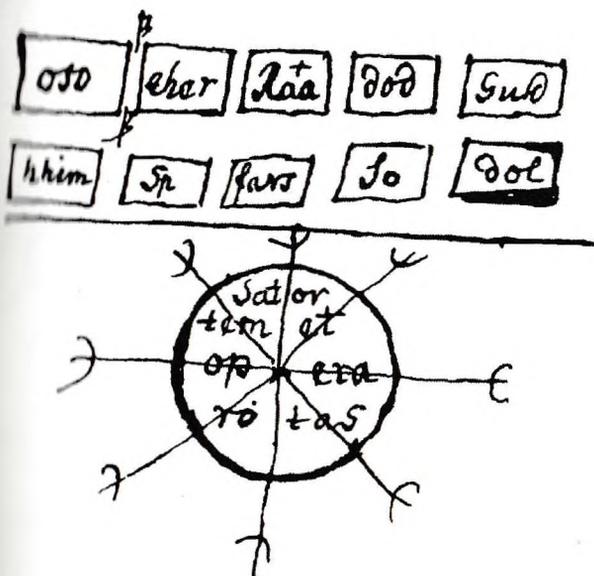

175. Ber þessa stafi á helguðum pappír á brjósti eða undir höndum og sakar þig þá ekki og skr-[50v]-ifa með penna og bleki.

176. *These names of our Lord that stand in these 10 circles work against the devils temptations, sudden death, the coming of ogres, against monsters and unclean spirits and also help women to bear children. Carved on sanctified paper, carried on the breast, the back and under the arms, put under the head or on the breast of a woman bearing a child and will work.*

176. Þessi vors herra nöfn sem í þessum 10 hringum standa, eru við fjandans freistni, bráðum dauða, flagðagangi, við skrímslum og óhreinum öndum og hjálpa líka barnsængurkvinnum. Ristur á [51r] helgaðan pappír, borinn á brjósti, baki og undir höndum, lagðir undir höfuð eður brjóst á barn sængurkvinnu og mun duga.

177.

*(In the quadrangle: Seal of King Solomon Jesus
Christus Sac Sanctus.)*

178. *La. o. ba. boba. loax. agen. agta. Sotzi † †*
† omnipot-[52r]-ene dominus † Jesus † messias †
Sothe † Emanuel † Zebaoth † adoni † ungentis †
Vya † Vita † manus † homo † lision † Salvator †
Alphet † oc † fons † ongeng † Spes † Fides † Xtur †
asa † aie † omnidastar † vitalus † reppens † ariss †
leo † veriss † feimy † Novissimo † Rex † In nomi-
nus patris † et Jaius † Spes † Candus † Salvator
Sinius † Caput † [52v] Redemtor † Trinita † uni-
tus † Clemens † Zetotaens † Ze † tetra Gramma-
ton † Emanus † Jesus Nasareus † Rex † Iodiorum
† Amen † Amen † .

178. La. o. ba. boba. loax. agen. agta. Sotzi † †
† omnipot-[52r]-ene dominus † Jesus † messias †
Sothe † Emanuel † Zebaoth † adoni † ungantis
† Vya † Vita † manus † homo † lision † Salvator
† Alphet † oc † fons † ongeng † Spes † Fides †
Xtur † asa † æie † omnidastar † vitalus † reppens
† ariss † leo † veriss † feimy † Novissimo † Rex
† In nominus patris † et Jaius † Spes † Candus
† Salvator Sinius † Caput † [52v] Redemtor †
Trinita † unitus † Clemens † Zetotaens † Ze †
tetra Grammaton † Emanus † Jesus Nasarenius †
Rex † Iodiorum † Amen † Amen † .

179. *Defensive Prayer.* In the name of God the Father and God the Son and God the Holy Spirit. I entrust myself today and for all time under the power and protection and the blessing of that Holy and very blessed Godly Trinity, God the Father, God the Son, and God the Holy Spirit. I entrust myself to the wounds and passion of Jesus Christ and his dear blood that flowed out of his side in his bitter passion. I entrust myself under all of God's promises of peace and also all heavenly powers and holy angels and the protection of the Holy Spirit. Protect Lord Jesus my soul and body, my flesh and veins, blood and bones, and all the connections of my body and everything that you, my good God, have given, may you bless it, protect against all my enemies, visible and invisible, as mightily as you protected the sons of God in the burning oven of Babylon. — In the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit. —

✓ 179. **Varnarbæn.** Í nafni Guðs föðurs og Guðs sonar og Guð heilags anda. Ég befel mig í dag og alla tíma undir vald og verndan og velsigning þeirrar heilögu og háblessuðu [53r] guðdómsins þrenningar, Guðs föður, Guðs sonar og Guðs heilags anda. Ég befel mig undum og píslarsárum Jesú Christi og hans dýra blóði sem útflaut af hans síðusári í hans beisku pínu. Ég befala mig undir öll Guðs náðar fyrirheit og alla himneska krafta og heilagra engla og heilags anda varðveislu. Vernda þú Drottinn Jesú mína sál og líkama, hold mitt og æðar, blóð og bein og alla samtenging míns [53v] líkama og allt hvað þú minn góði Guð hefur gefið, það blessa þú. Vernda fyrir öllum óvinum mínum, sýnilegum og ósýnilegum, svo kröftuglega sem þú verndaðir þá Guðs sveina í brennandi Babýlonar elds ofni. – Í nafni Föður og Sonar og Heilags Anda. –

180. With the sign of the cross. I cross myself with God's gracious name against the anger of all that is evil. May they flee from me that want to forbid me victory and bliss as the evil spirits that have been exiled from the angels of my Lord. May all anxiety, hurt and spite of enemies stay as far from me as the tragic death of God's Son forever. May no word or deed of any man or devil be ever of more harm to me than the sword of Herod did to God's Son. May I have help from the heavens, luck from the earth, victory from the sun, strength from the stars, and support from all the spirits of my God. May this prayer come true from my almighty God as when he created heaven and earth and all things. The omnipotence of the Lord help my progress, God the Father follow me and enlighten me Jesus Christ, inform me Holy Spirit with his heavenly assistance. Amen.

180. **Signingar vers.** Ég signi mig með Guðs náðar nafni móti reiði [54r] allra illra. Flýi þeir frá mér sem fyrirmuna vilja mér sigurs og sælu, sem illir andar útsnaraðir frá englum Drottins míns. Fjarlæg verði mér svo öll angist og eymsl og óvina heift, sem sorglegur dauði syni Guðs að eilífu. Verði mér ei meir til meins mál eða gjörðir nokkurra illra manna eða fjanda, en sverð [54v] Herodes syni Guðs að eilífu. Komi mér hjálp af himni, heill af jörðu, sigur af sólu, sæla af tungli, styrkur af stjörnum og stoð af öllum öndum guðs míns. Framkvæmist svo þessi bænorð almáttugs Guðs míns þá hann skapaði himinn og jörð og alla hluti. Almætti Drottins míns verði mér [55r] að öflugri framgöngu, fylgi mér Guð Faðir og framleiði mig Jesú Christur, upplýsi mig Heilagur Andi með aðstoð sinni himneskri. Amen.

181. *Byrnie prayer.* I entrust myself today and every other day to the name and the graceful power of God, the Father, the Son and the Holy Spirit. I entrust myself to the holy body that the radiant virgin and mother Mary rested in her womb and was sacrificed for the mercy of all sinful men. I entrust myself to the rosy red blood that flowed out of the wound in Your side. I entrust myself to the holy angels of my God. I entrust myself into the keeping and protection of all good things and the protection of the holy archangel Michael and all holy angels. I entrust myself to the holy spirit that Jesus sent over his disciples on Pentecost so he may enlighten me with all healthy things wherever I am and go. I entrust myself under the passion of God's Son and to all the grace, mercy, faith and hope that he gave his mother – the blessed Mary. I entrust myself to the graceful power that he gave to the holy John the Baptist and all major ancestors and prophets. I entrust myself to the grace and mercy that he poured over the blessed Peter the disciple, the gospelists and disciples. I entrust myself under all the powers of the heavenly God's spirits and the protection of Jesus Christ that he has ordered his angels to keep over me awake and asleep. I entrust myself to the Holy Spirit of celibacy that was granted blessed virgins. Now I cross myself so that I may walk in the peace of the Holy Spirit. May the sign of the cross be given me by Jesus Christ who was nailed to the cross and hung there naked

181. **Brynjubæn.** Ég befala mig nú í dag og hvern annan á nafn og náðarvald Guðs föðurs, sonar og heilags Anda. Ég befala mig þeim heilaga líkama [55v] sem hin skærasta mey og móðir María hvíldi í sínum kviði og offraður var til líknar öllum syndugum mönnum. Ég befala mig þínu rósrauða blóði sem út af þinni síðu rann og flaut. Ég befala mig öllum heilögum Englum Guðs míns. Ég befala mig undir vernd og varðveislu allra góðra hluta og undir varðveislu hins heilaga [56r] Michaelis höfuðengils og allra heilagra Engla. Ég befala mig þeim heilaga anda sem Jesús sendi yfir sína lærisveina á hvítasunnuhátíð svo hann megji mig upplýsa með öllum heilsusamlegum hlutum hvar ég er eða fer. Ég befala mig undir þínu Guðs sonar og undir alla þá náð, mildi og mikilleik sem hann hefur með henni forþénað af sínum föður, [56v] vorum Drottni. Ég befala mig undir þá náð og miskunn, trú og von sem hann gaf sinni móður – signuðu Maríu. Ég befala mig undir þann náðarkraft sem hann gaf hinum heilaga Jóhannesi skírara og öllum höfuðforfeðrum og spámönnum. Ég befala mig undir þá náð og miskunn sem hann yfirhellti hinn sæla Petrum postula með, [57r] guðspjallamennina og lærisveinana. Ég befala mig undir alla krafta himneskra Guðs anda og Jesú Christi varðveislu sem hann hefur boðið sínum englum yfir mér að hafa í vöku og svefni. Ég befala mig þeim heilaga skírlífsis anda sem veittist heilögum meyjum. Nú signi ég

and was taunted and whipped by the Jews. I entrust my soul and mind, Lord, my flesh and blood, veins and sinews, my cartilages and bones and all my connected body from iron, steel, guns and bows that have been made since Jesus Christ was born. I numb and daze by the flesh and blood of lord Jesus Christ all men's sorcery and magic that are thought of or intended, spoken to harm me or anyone of my family, so my flesh shall not be harmed. Protect me then O God Father! as you protected your loved son Jesus Christ from King Herod and all his servants. Protect me against everything that can harm me in any way, that is evil slander and corruption, against murderers and killers, against midday devils and evil ghosts that fly at night. Protect me Lord from all evil things at sea and on land, strong things flying towards me, from lightning and thunder, from hail, ice, dew and wind and the evil movement of the earth and the poison of the hosts. Protect me against falsehoods and treachery. I blunt and make dull all weapons and all human sorcery by the holy wounds of the Lord Jesus Christ. Stop my Lord all those that are a shame to me and mine as you stopped the river Jordan when the Lord Jesus Christ was baptized by John the Baptist. My helper and my God, stop all my enemies as you stopped fire and water for the disciples, as you stopped the Red Sea for the people of Israel, thus you will frighten all my adversaries and forbid them to do evil to me, o God Lord,

mig í nafni Föður og Sonar og Anda Heilags svo ég megi ganga í Heilags Anda friði. Nú signi mig sá Jesú Christur sem [57v] á krossinn var negldur og hékk þar nakinn, hver af gyðingum var spottaður og húðstrýktur. Ég befala þér Drottinn mína sál og sinni, mitt hold og blóð, æðar og sinar, brjósök og bein og allan minn samsettan líkama fyrir járn, stáli, byssum og bogum sem smíðað hefur verið síðan Jesú Christur var fæddur. Ég deyfi og sljógva allra manna galdra og gjörn-[58r]-inga við hold og blóð herrans Jesú Christi sem mér eða mínum eða nokkrum í minni ætt eru skammir eða skaða hugsuð eða talað af nokkrum manni svo mitt hold skaði ei. Vernda þú mig svo Guð Faðir! svo sem þú verndaðir þinn elskulegan son Jesúm Christum fyrir kónginum Herodes og hans þénurum. Bevara þú mig fyrir öllu því sem mér má verða til nokkurs skaða sem er fyrir [58v] vondu rykti og fordjörfun, fyrir morðingjum og manndrápurum, fyrir miðdags djöflum og illum skeytum um nætur fljúgandi. Bevara þú mig Drottinn frá öllum illum hlutum á sjó og landi, öflugum að mér fljúgandi, fyrir eldingum og reiðarþrumum, frá hagli, ísum, döggu og vindi og illri hræringu jarðarinnar og eitri fylkinganna. Bevara þú mig frá [59r] falsi og flærð. Ég deyfi og sljógva öll vopn og allra manna galdra og gjörninga við helgar undir herrans Jesú Christi. Stöðva þú Drottinn minn alla þá sem mér og mínum eru til skammar sem þú stöðvaðir ána Jordan þá herra Jesú Christur var

as you forbade evil spirit Heaven. Release me my Lord and my God from all the evil of my enemies as you released the 3 boys from fire in the ovens, Daniel from the lions, David from the hand of Saul. Protect me, Lord, by your bitter passion and death and that I treat your talent that you have lent me so that it will please you and be useful to me for the rest of my life. Protect me my redeemer and only begotten Son of God who was crucified for all humankind. I beseech you for your precious blood, your holy wounds, and the wounds on your feet that you clean me of all my sins and all I am guilty of. My Lord, spare me and my life. Keep me and protect me today and this day and night and all others from a sudden and uncertain death and tormenting pain and constricting torture and evil spirits. Let me have some pity in this world, not because of my worth but because of your grace, for your holy passion and painful death. Give me a good day to die in my last hour, our sweet redeemer Jesus Christ, with your undescrivable grace and martyrs. Preserve my soul, my Lord, from all evil, send me my protecting angel to preserve me against all evil and unjust things. Protect me this day and all others and all hours whether I am awake or sleeping, sitting or standing or lying down, riding, walking, night or day, on sea and land and at all the times of my life and body. May your holy angel protect me so the cunning Devil will have no power over me, for your painful torment and bit-

skírður af heilögum Johanis Baptista. Minn hjálpari og minn guð, stöðva þú alla mína óvini sem þú stöðvaðir eld og vatn fyrir lærisveinunum, [59v] svo sem þú stöðvaðir Hafíð rauða fyrir Ísraels lýð, svo viltu alla mína mótstöðumenn bæga [svo í handriti] og banna þeim mér vont að gjöra, minn Guð og Drottinn svo sem þú bannaðir óhreinum anda himnaríki. Leys þú mig Drottinn Drottinn minn Guð frá allri illsku óvina minna, svo sem þú leystir þá 3 sveina úr elds ofnum, Daníel úr ljónagröfinni, Davíð kóng úr hendi Sáls. Vernda þú mig [60r] Drottinn minn fyrir þína beisku þínu og bitran dauða og að ég fari svo með þitt pund sem þú hefur mér lánað, að þér sé þekkt og þægilegt en mér nytsamlegt alla mína lífdaga. Hlíf þú mér minn lausnari og eingetinn Guðs son sem fyrir allt mannkynið varst † festur. Ég bið þig fyrir þitt dýrmæta blóð, helgar undir og ristarsár, að þú gjörir mig hreinan af öllum mínum sökum og syndum. Þyrm þú mér Drottinn [60v] minn og mínu lífi. Geym þú mig og bevara þennan dag og nótt og hvern annan og alla tíma frá bráðum og óvísu dauða og helvískum kvölum og þrengjandi þínu og illum draugum. Lát þú mig nokkuð vorkennast í þessum heimi, þó ei eftir mínum verðugleika, heldur eftir þinni náð fyrir þína heilaga þínu og sáran dauða. Gef þú mér góðan endadag til að deyja á minni síðustu [61r] stundu, vor ljúfi lausnari Jesús Christur með þinni ósegjanlegu náð og píslarvottum. Geym þú

ter death, you who live and reign with your father and Holy Spirit for ever and ever. Amen.

Oh, God of Abraham and Isaach and Jacob, be mild and gracious to me with the Holy Spirit in the name of Jesus and the archangels of heaven, Hriel, Gabriel, Michael, Raphael, Hirmiel, Satuel, Barrachiel, Raguel, Tobiel, Cherubim, and Seraphim, be with me today and later as long as the sea runs up the shoreline and the sun shines on the earth and I find grace in the eyes of my God and all men but will overcome evil at all times. May the Lord God blunt and drive away all my adversaries and the words and memory of my enemies, may their minds decay, their tendons break, may my enemies' hearts freeze and burn, their veins shake, their skin be afraid, their tongues quake so they lose their speech. May God and all holy angels hate them so their fortune be lost as well as all their luck and well-being, all defence and wisdom. When they want to do me evil may the ancient Satan and the cunning Óðinn look at me with the eyes of wolf and eagle. May their anger turn on them so their anger diminishes and disappears from me. May they fear me as the wildest lion and flee from me as the Devil fled heaven into slippery darkness, may distress, fetters, prison, terror, and fear fall over them as if some special devils be drawn from the air or evil ghosts be drawn from the earth. Óðinn with the elfs will make them mad when they desire to do me evil or do, say or

drottinn mína sál frá öllu illu, send þú mér þinn varðhaldsengil til verndar og varðveislu á móti öllum óhlutvöndum illum hlutum. Bevara þú mig þennan dag og hvern annan á hverri stundu hvort ég er vakandi eða sofandi, sitjandi eða standandi eður liggjandi, [61v] ríðandi, gangandi, á nótt og degi, á sjó og landi og á öllum stundum míns lífs og líkama. Varðveiti mig þinn heilagi engill svo hinn slægi fjandi fái ekkert vald yfir mér, fyrir þína beisku þínu og bitran dauða, þú sem lifir og ríkir með þínum föður og heilögum anda um allan aldur að eilífu Amen.

Vertu mér guð Abrahams, [62r] Isaachs og Jacobs hýr og hollur með heilögum Anda í Jesú nafni og himnaríkis höfuðenglar Hríel, Gabríel, Michael, Raphael, Hirmiel, Satúel, Barrachiel, Ragúel, Tobiel, Kerúbim og Seraphim, sé í dag og síð með mér sem sjór á land gangi og sól til jarðar skíni og ég finni náð í Guðs míns augliti og allra manna en yfirstígi allt hið [62v] vonða ævinlega. Drottinn guð deyfi og útdrífi alla mína mótstöðumenn og óvinamál og minni, sál og sinni, svo frjósi og brenni minna fjandmanna hjörtu, hrörni geð þeirra, hrökkvi sínar, hræðist hjarta, hristist æðar, skelfist skinn, titri tunga svo tapi máli. Hati þá guð og allir helgir englar svo heillum öllum horfnir verði, allri gæfu og giftu, allri vörn og visku [63r] þá þeir vilja mér mein gjöra, líti þeir á mig augum úlfs og arnar, Sathan hinn forni og hinn fjölkunnugi Óðinn. Villi vit þeirra til angurs við þá svo

think bad wrathful things. May they walk as haltingly as a cloud blown by the wind and as luckless as a leaf in a storm. May they ramble as confused as smoke from fire, may their stomachs explode as a wave on a skerry or as weather destroys a pebble in a lake. — May their flesh be as inflicted with pain as the earth with ants, I forbid them all aid except from God or me. May they be so frightened by the power of the Lord as a wheel runs under a wagon, be as powerless as a worm in fire, as Core, Dathan and Abiram, and may they have no more power than the Sodomites and Senacherib when they disappeared under the sphere of the earth by the word of the Lord or that ugly king of Egypt. May fright bite and break their hearts as if they were Syzers.

reiðin renni en stríð stemmist við mig. Óttist þeir mig sem ólmust ljón og flúi frá mér sem fhandinn úr himnaríki á háلكu og myrkur, nauða nótt, fjötur, fangelsi, ógn og ótti falli yfir þá sem sérlegir djöflar drægi úr lofti eður draugar illir dragast úr jörðu. Óðinn með álfum æri [63v] þá nær þeir vilja mér til meins eður móðs vont til gjöra, tala eður hugsa. Gangi þeir svo skrykkjótt sem ský fyrir vindi og leiki svo lukkulausir sem lauf fyrir stormi. Reiki þeir svo ráðlausir sem reykur frá eldi, bresti kviður þeirra sem boði á skeri eður veður grandar völu á vatni. - Kvikni þeim svo kvöl í holdi sem maur í moldu eður jörðu, banna ég þeim bjargir allar utan af Guði og mér. Skelfist þeir svo [64r] fyrir valdi Drottins sem velti hjól fyrir vagni, mæðist svo máttlausir sem maðkur í eldi svo sem Córe, Dathan og Abíram og engu meira megn hafi þeir en Sódómítar og Senacherib þá þeir hurfu undir hnött jarðar fyrir máli Drottins eður forhertur kóngur Ægiptalands. Hræðsla bíti og brjóti hjörtu þeirra sem Syzera.

182. *A prayer against the Devil's temptations and attacks.*

I order you evil spirit away from this man (or woman) young or old who carries this prayer on their person, every animal that it is laid on and this spell said over for Jesus Christ the crucified and his love and charity that he gives his children and for the might of the Holy Spirit. I order you by all the plants growing on the earth. I order you evil spirit away from this man or woman as the Son of God was wounded for all the sins of the world. I order you evil spirit as all men who have been ordered. I order you evil spirit away from me and all those that carry this page as all men have been ordered since the world was created and to this day. I order you evil spirit away from this man that carries this page for Jesus Christ. I scare you away from me and him as life hinders death. May the power of these words with my faith drive you away as the wind drives the clouds at its highest speed. Fly away and leave, freeze and burn, may all the creatures on earth bother you. May you never be at ease day or night, high or low until you go back from where you were sent, where you belong and leave that person. I order you to maximum decay, that you by this page and the loved names of Jesus and the power of words will decay and die, rot and fall and will never walk without being burnt and wounded by these words. I order you from this person that carries these words and you be as dis-

✓ 182. [64v] Ein bæn á móti djöfulsins freistingum og árásum.

Ég særi þig óhreini andi í burtu frá þessum manni (eður kvinnu) ungum og gömlum sem þessa bæn á sér ber, eður skepnu sem það er yfir og á lagt fyrir þann krossfesta Jesúm Christum, og hans ást og kærleika sem hann gefur sínum börnum og fyrir alla krafta hins heilaga anda. Særi ég þig fyrir allar þær jurtir sem á jörðu búa. Særi ég þig [65r] óhreini andi í burt frá þessum manni eður kvinnu svo sem Guðs sonur var særður fyrir allar veraldarinnar syndir. Ég særi þig óhreini andi svo sem allir menn hafa særðir verið. Ég særi þig óhreini andi frá mér og þeim sem þetta blað á sér bera, svo sem allir menn hafa særðir verið síðan heimurinn var skapaður og allt til þessa. Ég særi þig óhreini andi frá þessum manni sem þetta [65v] blað á sér ber fyrir Jesúm Christum. Svo fæli ég þig í burt frá mér og honum sem lífið flækist fyrir dauðanum. Svo hreki þig kraftur þessara orða ásamt trú minni svo sem vindurinn hrekur skýin frá sér sem hraðast. Fljúg þú og far þú, frjós þú og brenn þú, angri þig alla þær skepnur sem skapaðar eru á jörðu. Aldrei verði þér rótt hvorki dag né nótt hvorki hátt né lágt fyrir en þú [66r] þangað fer sem þú varst útsendur og þú heima áttir og yfirgef þá manneskju. Særi ég þig til allrar mestu dröfnunar að þú við þetta blað og vors heilaga Jesú elskuleg nöfn og orða kraft á augabragði drafnir og drepist, fúnir og fallir og farir

tant from him as the east is from the west, so I order and command by the power of the words of God and my faith as my God ordered you out of heaven, so may these words pierce and fly through you as the warriors pierced our Lord Jesus Christ. I dare you by the grace of God to go away and run from this person and from this place as my Saviour drove the Devil out with God's finger and gave his disciples the power to do so. May the power of their words drive you and run you if this is not against the blessed will of God. You my God can and will when the time is right help me and I give myself to you now and forever. If he who carries this page follows your words, remembers you and loves you you shall remember him and give him help and consolation. Therefore my God remember your loving words and exterminate this spirit and send him back to the place where he comes from that he will never ever find a place here. Amen.

aldrei óbrenndur né ósærður af orðum þessum. Særi ég þig frá þessari manneskju sem þessi orð á sér ber, svo verðir fjarlægur honum sem austrið er vestrinu, svo særi ég þig og skipa þér frá [66v] henni fyrir Guðs orða kraft og trú mína svo sem minn guð skipaði úr himnaríki þér, svo stingi þig þessi orð og fljúgi í gegnum þig svo sem stríðsmennirnir stungu vorn herra Jesúm Christum. Mana ég þig fyrir miskunn guðs í burt að rýma og renna frá þessari manneskju og úr þessum stað svo sem minn frelsari rak út djöfulinn með guðs fingri og gaf sínum postulum magt til. Svo hreki þig og reki þeirra [67r] orða kraftur sé þetta ekki guðs blessuðum vilja á móti. Þú minn guð vilt og getur þá tíminn er kominn, hjálpað mér, gef ég þér mig nú og að eilífu, sá sem þetta blað eftir þíns sjálfs orðum að sá þín minnist og þig elskar skulir þú aftur minnast og honum hjálp veita og hugsvölun. Þar fyrir minnist ég þinna orða elskulegi faðir, og útrým þennan anda og útskúfa honum til síns samastaðar hvaðan [67v] hann var útfarinn og aldrei hér stað finni að eilífu. Amen.

183. *Item. To exterminate unclean spirits and ghosts from one person.*

One is God the Creator, second Jesus, third the Holy Spirit, 4. saviour, 5. giver of life, 6. doer, 7. the helper, 8. the healer. Help me now and save me under all these names and make the sign of the cross over me with your names so that I may remain independent and free from magic and words of anger, from excommunications and curses, from evil thoughts and ideas, from the Devil's cunning and false treachery. Hear my prayer Lord, my God, for your blessed injuries and bloody wounds that fell from you and thundered on the cross. Let me be worthy to benefit from all good prayers so that I who read this will enjoy all the freedom that these words will get from you, so powerful be these words in me as when our Lord created heaven and earth in the name of the Father and the Son and the Holy Spirit Amen. Lord Almighty God bless my intentions and may your power work with me now and forever Amen.

183. Item. Að útrýma óhreina anda eða drauga frá einni manneskju.

Einn er Guð skapari, annar Jesús, þriðji heilagur Andi, 4. frelsari, 5. lífgjafari, 6. gjörarinn, 7. hjálparinn, 8. lækna­rinn. Hjálpaðu mér nú og geymdu mig undir öllum þessum nöfnum og signdu mig með þínum nöfnum svo ég verði frí og frjáls [68r] frá göldrum og heiftarorðum, frá banni og formælingum, frá vondum þönkum og hugrenningum, frá h­jandans flærð og fölskum sviksemdum. Bænheyr þú mig Drottinn Guð minn fyrir þínar blessaðar undir og blóðugar benjar sem út af þér hrundi og dundi á krossinum. Lát þú mig allra góðra bæna njótandi verðan svo að ég sem þetta les og [68v] á mér ber njóti alls þess frelsis sem að þessi orð uppá þig hafa, svo kröftug verði í mér þessi orð sem vorum herra þá hann skapaði himin og jörð í nafni Föðurs og Sonar og Anda heilags. Amen. Drottinn Guð almáttugur blessa þú mitt áform og verði þinn kraftur í verki með mér nú og alla tíma. Amen.

184. *A summon against a ghost.*

*Lord Jesus in heaven,
sincere Father*

*be thou self with me
true God and Jesus.*

*Glad would I embrace you
my shield of peace Jesus.*

*Wherever sorrow came from,
it scares me, Jesus.*

*Make humble my spirit,
eternal Jesus.*

*Why wilt thou scare me,
you tedious dog?*

*May my Lord bind you
into the wide Hell.*

*Do you, murderer,
intend to kill me?*

*From God I damn you
down to the Devil.*

*May the torture there,
you maker of a thousand nets
in hot and wide Hell,
hold you down.*

*May the blood of the cross suffocate you
pain, torture and sting,
outside you will see me
in everlasting peace.*

*May the Holy Trinity heal me
and Jesus help me,
make better my shortcomings,
merciful Jesus.*

184. [69r] **Draugastefna.**

Herra Jesús himnum á,
heillafaðirinn góðfús,
vertu mér sjálfur hjá,
sannur guð og Jesús.
Feginn vil ek faðma þig
friðarskjöld minn Jesús.
Hvaðan sem hryggð rann
hrellir mig hún Jesús,
afmáðu andann minn,
eilífur Jesús.
Því viltu hrella mig,
þitt hundspottið leiða.
Herrann minn hefti þig
í Helvíti breiða.
Meinar þú morðinginn
mér nokkuð granda,
frá Guði ég sveia þér
ofan til fjanda. [69v]
Þar kvalirnar þér mest,
þúsund neta smiður,
í helvítið heitt og breitt,
halda þér niður.
Krossins blóð kæfi þig,
kvöl, písl og sviði,
úti þú sjáir mig
í sífelldum friði.
Líkni mér þrenning hrein
og hjálpi mér Jesús,
bættu nú mín mein
miskunnin Jesús.

185. *A summon.*

To order away a ghost or an evil spirit when seeing it or knowing it is near oneself or others. I take as my witness the powerful Trinity of God and the wounds of Jesus Christ against those that wish my damnation, or with sorcery will send me cruel devils. May my summons stand as on a pillar of steel to the perfect blindness of my enemies, to be their curse and to the condemnation, decay and rotting of the Devil himself. He who has sent me a revenant, a terrible evil, a ghost or a devil, may he go cursing into a burning hell. If an imp of the Devil wants to come near to me I summon you with strong words down into the lowest hell so that you will forever burn there. May the heavens hate you, the sun scare you, God's angels pursue you so you will fall screaming into hell's ice and cruel nails will pierce you as Jael killed Sisera. But if you linger a moment longer I summon you a second time by the blessed victory signs of Sebaoths that you will sink into the lowest hell or he who has sent you. Sink there as of old Cori, Datan and Abicam. All these wishes work on you unless you meet him who has sent you. Grab him you cursed one screaming in anger so he will be torn apart, his flesh be crushed, his soul be terrified, so his understanding will all be in tatters. Torment his soul and flesh so you will yourself be less tormented come doomsday. If you are sent to me again and want to bother me or harm me I will summon you

185. **Ein stefna.**

Til að stefna frá sér draug eða vondum anda þá maður veit hann eður sér vera sér eður öðrum nálægan. Tek ég til vitnis volduga Guðs þrenning og undir Jesú [70r] Christi á móti þeim sem mína glötun girnast eða með galdri grimma djöfla senda. Standi mín stefna sem á stálstólpa mínum óvinum til allrar blindni og bölvunar og sjálfum fandanum til fordæmingar, forrottnunar og fárs. Sá er mér hefur sent feiknarfanda, draug eða djöful, fari hann bölvaður í brennandi víti ef fhandans ár fara vill mér nær, mér eður mínum mein nokkurt gjöra. Stefni ég þér með sterkum ummælum [70v] í það neðsta undirdjúp helvíta, svo þú eilíflega upp þar brennir, hati þig himnar, hræði þig sólin, elti þig englar drottins svo þú hrapir veinandi í helvítis hálfu, svo þig helvítis grimmir gaddnaglar í gegnum rekist svo sem Jóel [handrit: Jod] Siseram deyddi. En ef þú viðstendur stundu lengur, þá stefni ég þér annað sinn við sæl sigurmerki Sebaoths Drottins að í neðsta helvíti niður sökkvir eður í hann þig sent mér hefur. Söktu þar líka svo sem forðum Cori, Datan og Abicam. Allar þessar óskir á þér hrýni nema þú hittir þann hingað þig sendi. Hríf þú bölvaður með heift grenjandi, svo hann allur [71r] sundur rifni, hold hans merjist, hans sál skelfist, svo úr skorðum gangi skilningur allur. Kvel þú hann svo á holdi og sálu sem þú sjálfur verður síðar á dómsdegi. Ef mér ert sendur oftast héðan af og

for the third time with all of the Lord's strongest words that you in the name of Jesus Christ and because of his sacrifice and torment both of you will sink into hell's deepest and hottest abyss. Neither of you will have peace again on earth or in heaven but rather as doomed devils will forever after the judgement be eternally in hell.

My Lord and God calm all my adversaries and those that hate me as you calmed the Sator sea for your disciples. Forbid them to do me any harm as you forbid unclean spirits to dwell in heaven. – May I have peace and bliss from God Almighty and may the Holy Spirit of my Lord help me. Having said so I order all evil spirits of the Devil from me in the name of the five bleeding wounds of Jesus Christ and the witness of God and all the Holy Angels and the Hosts of Heaven in the name of God the Father and of God the Son and of God the Holy Spirit.

Amen!

vilt mig angra eða mein gjöra, þér ég stefni í þriðja sinni með allra dýrustu Drottins orðum að þú í nafni Jesú Christi og fyrir hans fórnfæring og þínu að samstundis sökkvið báðir í heitan og dýpstan helvítis afgrunn. Hvorugur ykkar hafi meiri frið á jörðu eður himni heldur en fordæmdir fjarndar í helvíti um eilífð hafa og eftir dóminn. [71v]

Drottinn minn og Guð minn stilltu alla mína haturs- og mótstöðumenn svo sem þú stilltir Sator sjóinn fyrir þína lærisveina. Banna þú þeim mér illt að gjöra svo sem þú bannar óhreinum öndum himnaríki. – Komi mér nú friður og fögnuður af almáttugum Guði og hjálpi mér heilagur andi Drottins míns og að þessu fyrirmæltu skipa ég frá mér öllum illum öndum andskotans í nafni [72r] fimm blóðunda Jesú Christi að vitni Guðs og allra heilagra engla og himnaríkis hirðsveita Amen Amen, já og játi nú heilög þrenning í nafni Guðs föðurs, Guðs sonar og Guðs heilags Anda.

Amen!

186. To let a man throw up what he has stolen, eaten or drunk. Recite this following verse: Up you will throw your food and so shall your body be full of misfortune. May your intestines cry and evil cats scratch your insides. The Æsir will tear your insides, a burning fire or poison flutter in your breast as if dogs bite your heart, your throat feel bitter, your intestines rock and everything inside you shall move, now your intestines must moan, vomit thoroughly, or else explode, bones and back break apart, everything will be stuck in you, explode or be thrown up or else Óðinn and Baldur will be aroused so nothing will stay inside you, thus the Æsir will ... [illegible words] out of you food and drink. Con Glosungi linguvat.

186. Að láta mann æla því hann hefur stolið, etið og drukkið. Mæl þetta eftirfylgjandi vers: Upp skaltu spýja átu þinni, svo skal [72v] búkur þinn böls fullur vera. Nú skulu gaula garnir þínar en kettir illir þig klóri innan. Þig skulu æsir allar innan rífa, blakti þér í brjósti brennandi eldur eða eitir sem þig um hjarta hundar bíti, rammt þér í kverkum verði, ruggist þér í iðrum og allt í þér innan leiki, nú skulu garnir þínar gaula verða, spý nú rammlega, [73r] spring nú ella, bein og bakhluti bresti í sundur, ganga skal þér úr hálsi heimför taka, þau skulu atkvæði í öllum þér standa, spring þú nú eða spý upp ella æsist í þér Óðinn og Baldur að svo niðrí þér ekkert haldist svo mun fraka fulla og fegri æsi og út úr þér átu og drykk. Con Glosungi lingvatz.

187. To let a girl never marry. Write the following verse on gray calf-skin and let it lie before her, but beware that no other man or woman hear or see it. Take first a lock of her hair and burn it on steel, then take the ash and blood taken from between your breasts, make ink out of it and put it in the skull of a raven. From that write these words: I order you for all kind of powers that you will love me more than all the bloody injuries of Jesus Christ, son of God and the virgin Mary, that you love me in this world, that you will not be at peace nor thrive unless you love me as much as your own life, so will you in your own bones feel that your flesh is burning. May it be so and stand as firmly as the earth stood firm because of the word of God in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit and write in speechrunes.

Punctum

187. Að láta stúlku aldrei giftast. Skrifa þessi eftirfylgjandi vers á grátt kálf-[73v]-skinn og lát liggja fyrir henni en varast að nokkur önnur kona eða kall heyri eða sjái. Tak fyrst hárlökk úr hennar höfði og brenn hann á stáli, tak síðan öskuna og blóð á milli brjósta þér tekið, gjör þar af blek og lát í hausskel af hrafni. Skrifa þar upp úr þessi orð: Ég særi þig fyrir allra handa krafta að þú elskir mig umfram allar blóðugar [74r] undir Jesú Christi, Guðs sonar og Maríu meyjar að þú unnir mér í heimi þessum, að þú hvorki þolir við né þrífist nema mig elskir og unnir sem sjálfrar þinnar lífi, svo skal þér í sjálfrar þinnar beinum sem brennir enn í holdi hálfu verra. Verði það og standi svo staðfastlega sem það jörðin stóð staðföst fyrir orð Guðs [74v] í nafni föðurs og sonar og heilags anda, og skrifa í málrúnum.

Punctum

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

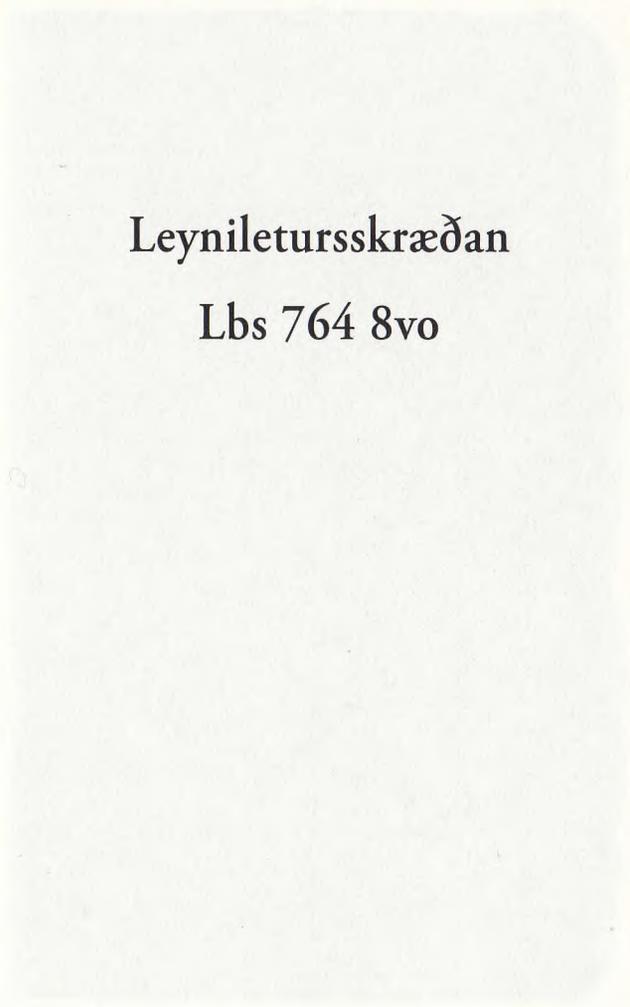
Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

378

c

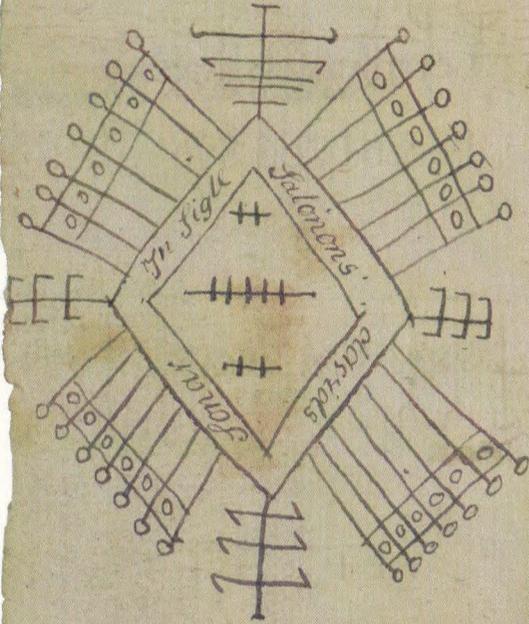
Leyniletursskræðan

Lbs 764 8vo

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Gunn Siglz Dylman 35

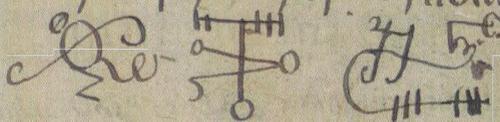
Qxkno → Pnckk Qknooox

Lbs 764 8vo, bl. 7v

Þrines Sjalldur

það er þröðum oðrum m. d. þ. n.
það er þr. n. d. þ. n. d. þ. n. d. þ. n. d.
Dro þr. n. d. þ. n. d. þ. n. d. þ. n. d.
þr. n. d. þ. n. d. þ. n. d. þ. n. d.

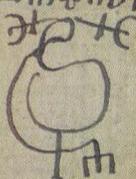
Sator, Arepo tenet opera, rotas,

Ad Saa Boon Sina

þr. n. d. þ. n. d. þ. n. d. þ. n. d. þ. n. d.
þr. n. d. þ. n. d. þ. n. d. þ. n. d. þ. n. d.

og muntu faa
það þu um bid
ur (probatum)

Ad Naa spin skap þeirra
Sem madur still

1. Ring of good fortune

May the Lord Almighty be gracious and close to me in Jesus' name Amen.

Romans. 15. chapter. Everything that is written is written for our education.

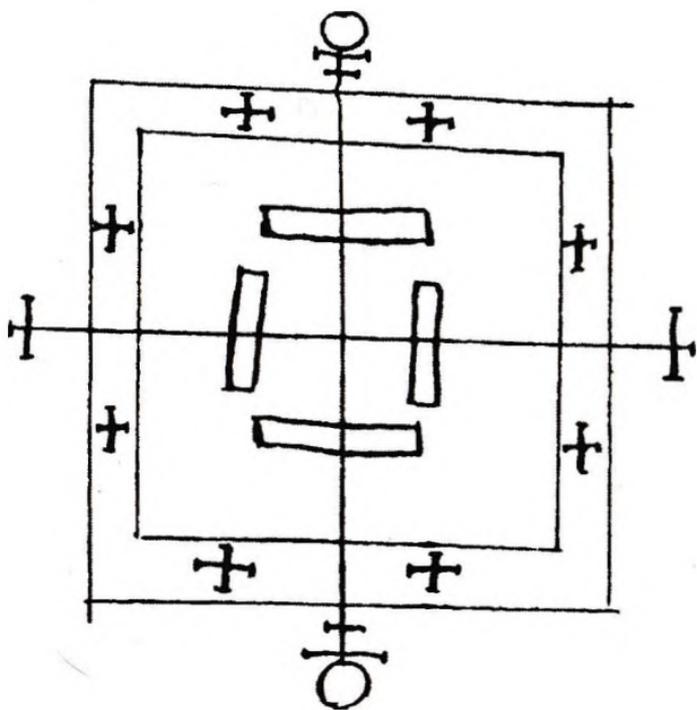
So the wise write of this ring of fortune that he who carries it will be fortunate and popular for all his life after that.

1. [2r] **Lukkuhringurinn**

Drottinn allsherjar veri mér náðugur og nálægur í Jesú nafni Amen.

Rómv. 15. Capitula: Allt það sem skrifað er það er skrifað oss til lærdóms.

Svo skrifa þeir vísu fyrir þessum lukkuhring að hver sem hann hafi sé lukkusamur og vinsæll alla sína ævi þaðan í frá.

2. A powerful prayer against magic

*I make the sign of the cross over my head and its
crown, tetoa grammat honna alplera eto Sægios fot
heosa opax*

2. [2v] Ein kröftug bæn mót galdri

Ég signi mig fyrir höfuð og hvirfil, teta grammat
honna alplera eto Sægios fot heosa opax

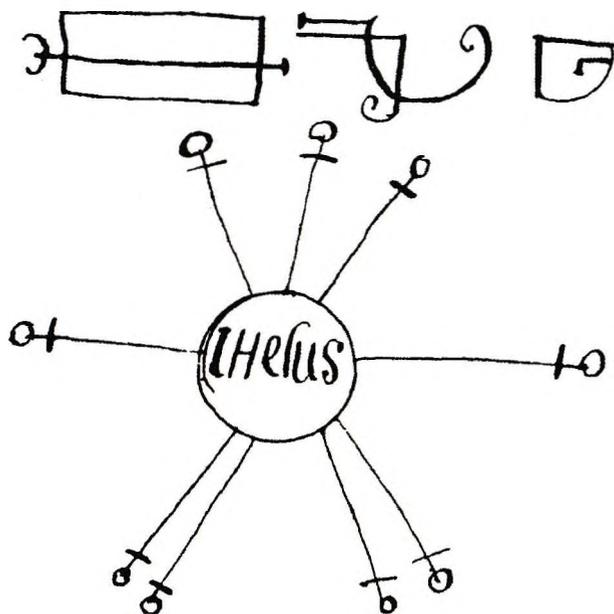
✠ Jesus

✠ eman	✠	Christur
✠ omnine	✠	fatur
✠ meus	✠	Dever
✠ Abannt	✠	Zepaotunisot

3. Sigillum Easiclis

*Hoc signa culo sanctu erin asprost err Ant homnes
mimicca meos tampen asentes quam absentes tam
visi bitis quam m.. visibilis tam potentes quam
mipotes ad sit principio*

3. [3r] Sigillum Easiclis

Hoc signa culo sanctu erin asprost err Ant homnes
 mimicca meos tamen æsentes quam absentes
 tam visi bitis quam m. visibilis tam potentes
 quam mipotes ad sit principio

4. *Sancta trinitas et unadeitu*

*Amen malo á kos liberased tenta tia nem in ducas
nos ne et nostris debit oresbus remittimus nos et ut
sic – nostra debila nobis remitte et quæti dianum
nostrum panum siodie – nobis da terra in et sic
Cælo in sic ut tua volunte fiat tum regnum [4r]
aduen nat luum nomen sancti ficetur Cælis in es
qui nolter pater † IHS*

4. [3v] Sancta trinitas etunadeitu

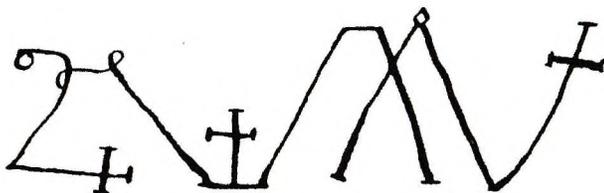
Amen malo á kos liberased tenta tia nem in ducas
 nos ne et nostris debit oresbus remittimus nos et
 ut sic – nostra debila nobis remitte et quæti di-
 anum nostrum panum siodie – nobis da terra in
 et sic Cælo in sic ut tua volunte fiat tum regnum
 [4r] aduen nat luum nomen sancti ficetur Cælis
 in es qui nolter pater † IHS

5. Sigillum michaelis

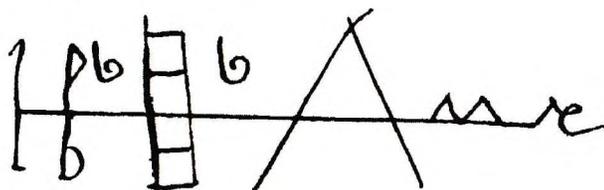
6. Sigillum Gabrielis

7. Sigillum Samúelis

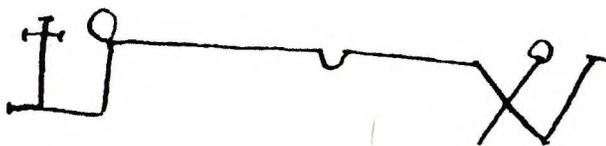
5. Sigillum michaelis

6. Sigillum Gabrielis

7. Sigillum Samúelis

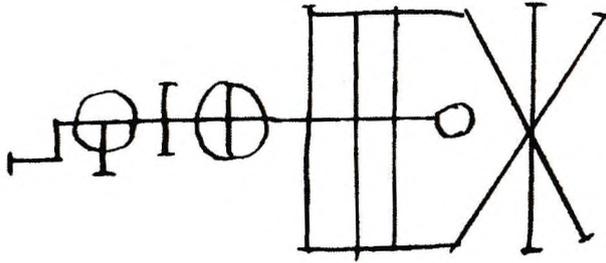

8. *Sigillum Raffhaelis*

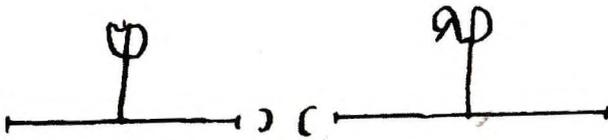
9. *Sigillum Sachielis*

10. *Sigillum Anaelis*

8. [4v] Sigillum Raffhaelis

9. Sigillum Sachielis

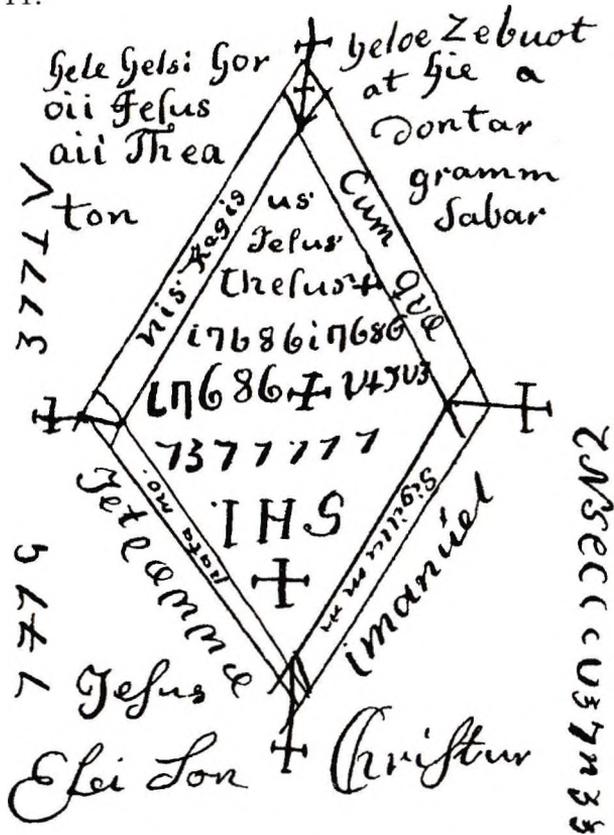

10. Sigillum Anaelis
[5r]

*in nomine patris et Filie et Spiritus Sancti sit mihi
nomencius A verbum dei et signum sancte Crucis
hiunimentum et ostul uhum Contra seva iacula
meor um mil nicorum omniumm
Domenus qui habitat madiu tōna allti simus Cui-
st o diat ment pupill um o Culi subrumbra alar
um varv prot eja medianum aux elium manat
semper melum.*

11.

[5v] in nomine patris et Filie et Spiritus Sancti sit mihi nomencius A verbum dei et signum sancte Crucis hiunimentum et ostul uhum Contra seva iacula meor um mil nicorum omniumm

Domenus qui habitat madiu tōna allti simus Cuist o diat ment pupill um o Culi subrumbralar um varv prot eja medianum aux elium manat semper melum.

12. *The lesser wand of Aron*

13.

A - longevity

B - authority

C - death

D - writing

E - joy

F - long life

G - death

H - tough mind

I - good life

K - divisions

L - joy

M - grief

N - sorrow

O - great power

P - spirits of health

Q - about eight

R - about commands

S - spirits of health

T - learned man

U - food

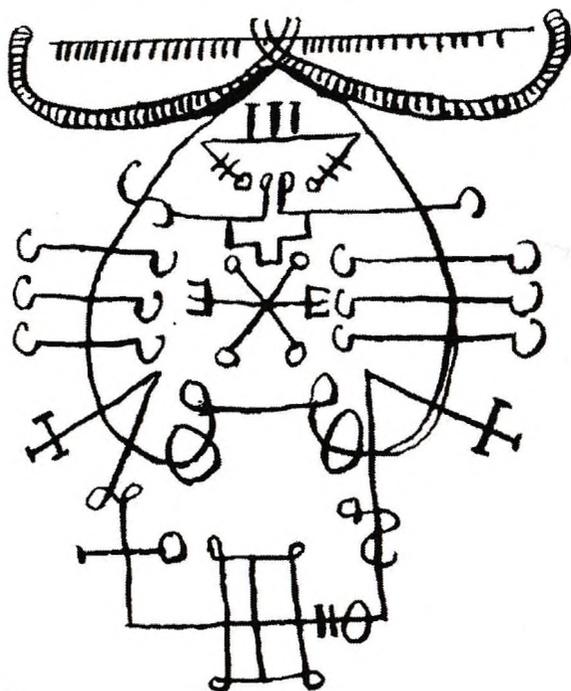
Z - good life

Y - various wealth

Ð - honour

Æ - office

12. Arons vöndur minni [6r]

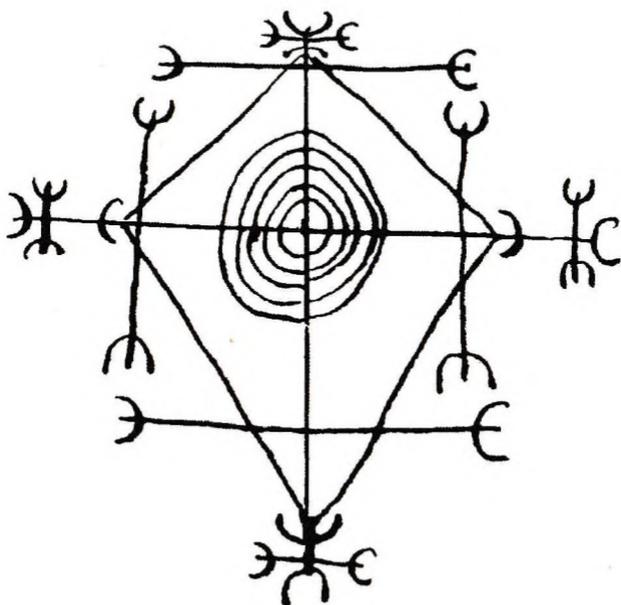
13.

A - langlífi	N - sorg
B - veldi	O - mikinn mátt
C - dauða	P - andar heilsu
D - skriftir	Q - um áttu
E - fögnuð	R - um boð
F - langætt líf	S - andar heilsu
G - dauða	T - lærðan mann
H - harðlyndi	U - fæðu
I - gott líf	Z - gott líf
K - deildir	Y - ýmisleg auðævi
L - gleði	P - æra
M - harm	Æ - embætti

*14. Everything you would most like to know.
Then you can sing a psalm from the Psalter and
choose it at random. The letter on the page you
open and is the first in the third line on the right
hand side should show your life how it will be.*

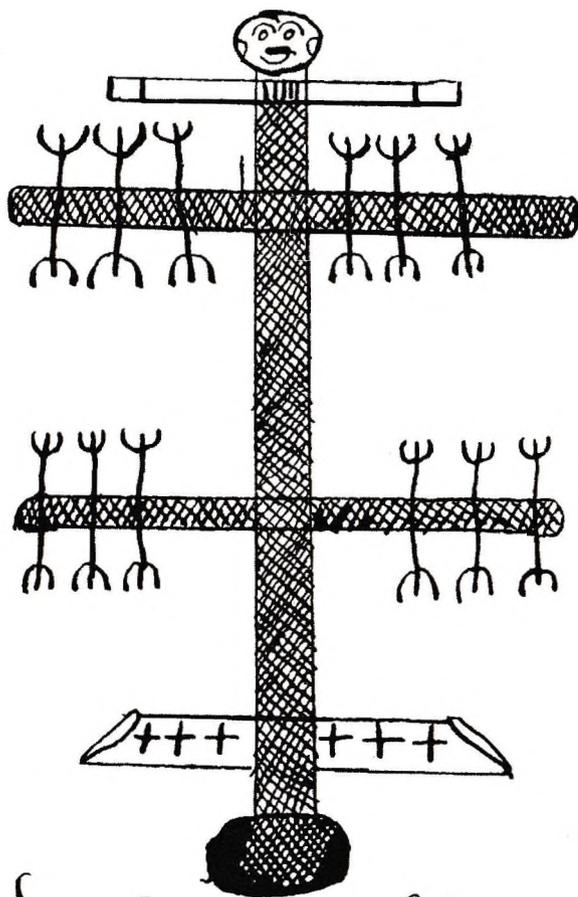
14. [6v] Hverja hluti sem maður gírnist helst að vita

Þá má syngja einn sálm úr saltaranum og gakk að honum blindandi. Stafur sá sem þú flettir upp og verður fyrstur á þriðju línu til hægri handar hann skal sýna æfi þína hvernig hún skal fram fara.

15. A Rood Cross

15. [7F] Rúðu Kross

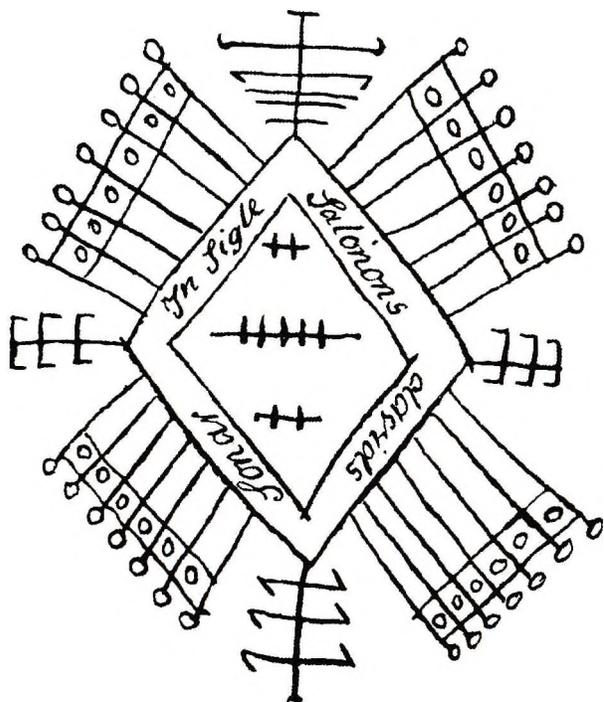

Հոսթոս Կրօսք

16. The Sigil of Solomon

To be born on the breast.

16. [7v] Innsigli Salómonis

Berist fyrir brjósti.

17. A whetstone magic

Carve these staves on the whetstone and sharpen three times and read over this verse that follows.

Sator, Arepo, tenet, Opera, Rotas.

18. To get your wish

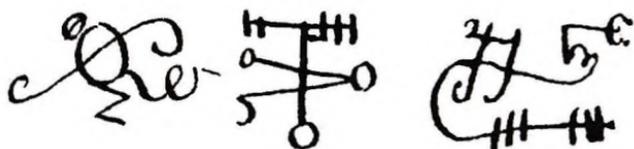
Make this stave on lead and keep on the crown of your head and you will get what you want (probatum).

19. To acquire friendship from those you choose

Keep this stave in your mouth and kiss it wrapped in caul.

✓ 17. [8r] Brýnis galdur

Rist þessa stafi á brýnið og brýn þrisvar og les þetta vers yfir á meðan sem fylgir. Sator, Arepo, tenet, Opera, Rotas.

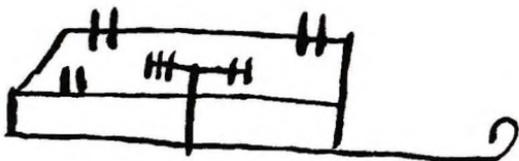
✓ 18. Að fá bón sína

Gjör þennan staf á blý og haf í hvirflinum og muntu fá það þú um biður (probatum).

✓ 19. Að ná vinskap þeirra sem maður vill

[8v] Haf þennan staf upp í þér og kyss hann innvafinn í líknabelg.

20. A Helping Ring

*He is carried on one's person against all evil and
he who carries it will never lose his way.*

21. The Ring of Olaf

It settles all disputes if carried around one's neck.

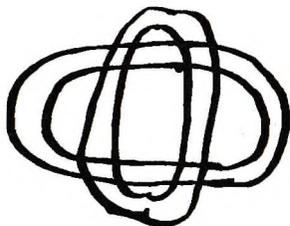
20. Hjálparhringur

Hann á sér borinn varnar öllu illu og aldrei verður villt um þann sem hann ber.

21. Ólafs hringur

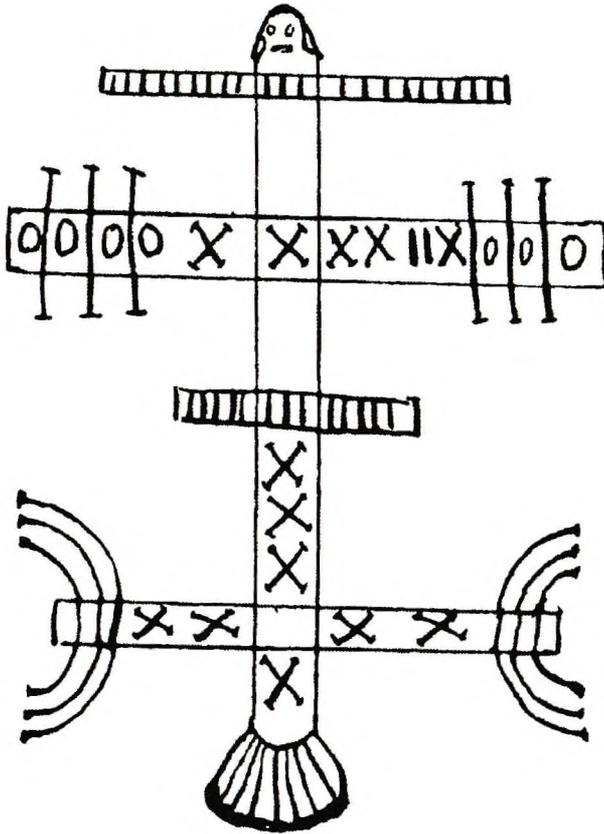
Hann stillir allar þrætur beri maður hann á [9r] hálsi sér.

22. *If you want your enemy to fear you
Carry this rood cross in front of your breast.*

22. Viljir þú að óvinur þinn hræðist þig

Ber á þér fyrir framan brjóstið þennan rúðu kross.

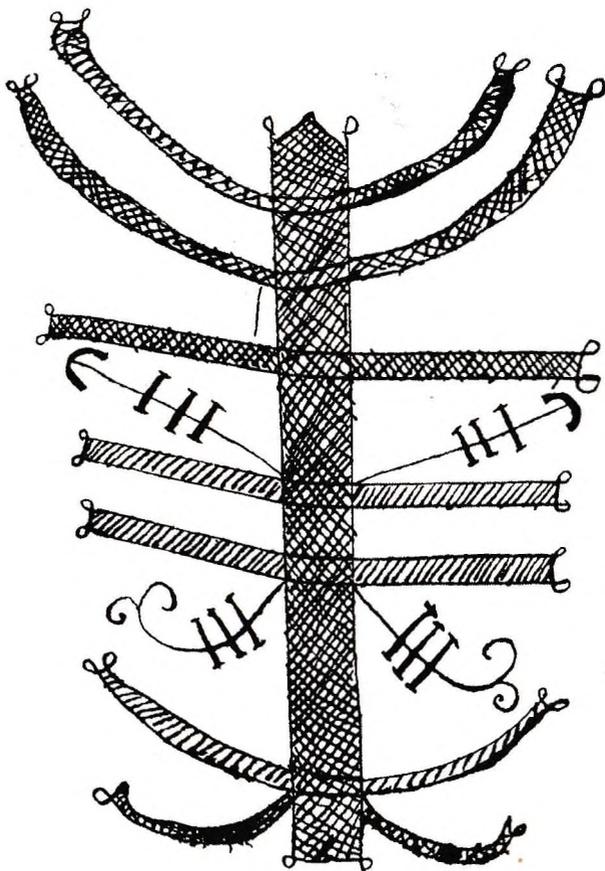

23. The sigil of Jesus Christ

*It is good against all magic and bantering if it is
carried on livestock with the right faith, nominu
alha betti grimd daletk he van*

✓ 23. [9v] Jesú Christs innsigli

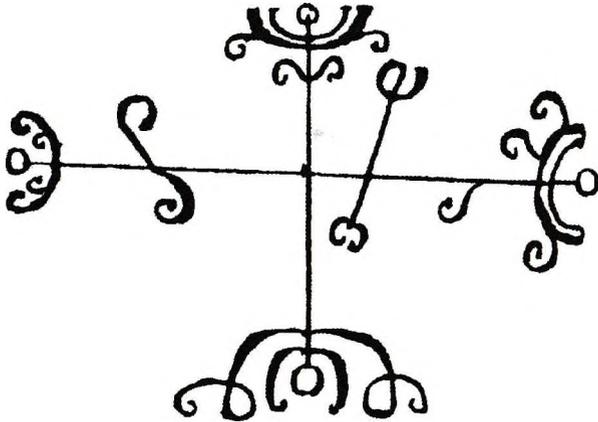
Það er gott við öllum gjörningum og göldrum sé
það borid á fé með réttri trú, nominu alha betti
grimd daletk he van

24. The Greater Helm of Awe
Keep it in your headgear.

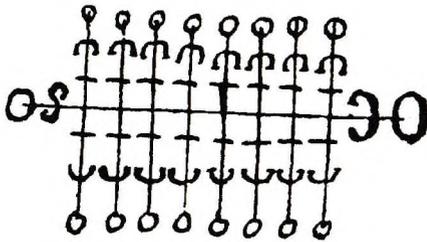
25. To banter with somebody
Carve this stave on oak and burn to ash and sprinkle over his bed or on the roof of his house and say what misfortune you want to befall him.

24. [10r] Ægirs hjálmur hinn meiri
 Haf hann í höfuðfati þínu.

25. Að gjöra manni glettingar

Rist þennan staf á eik og brenn til ösku og sá yfir
 sæng hans eður í þekju á hans húsi og mæl fyrir
 hverja ólukku sem þú vilt hann hljóti.

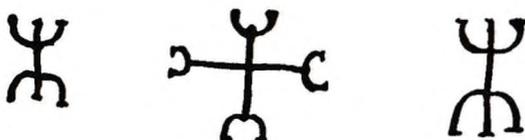

*26. If an animal is the victim of bantering
Then cut these staves with scissors on the side of
the animal and recite these words over it. fluxun
langron Domine.*

*27. To win in disputes
Then carry these staves on your left side and look at
your adversary afore him you and say quietly: May
my will grow and your victory go astray.*

*28. To win at dice and cards
Carry these staves under your left arm written on
felt paper.*

26. [10v] Ef gripur verður fyrir glettingum
 Þá klipp þessa stafi með skærum á síðu gripsins og
 mæl þessi orð yfir honum. fluxun langron Dom-
 ine.

27. Að vinna mál
 Þá ber þessa stafi á þér vinstra megin og lít þinn
 mótstöðumann fyrr en hann þig og mæl fyrir
 munni þér: Vaxi vilji minn en villist sigur þinn.

28. [11r] Að vinna í köstum og spilum
 Ber þessa stafi undir vinstri armlegg skrifaða á
 loðpappír.

29. If evil attacks you

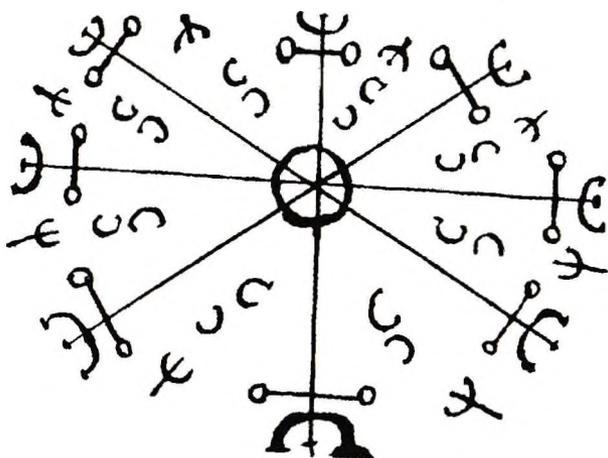
*Carry this stavepicture on you during the day and
under your head at night.*

30. So that a horse will not run away

*Burn this stave on its breast and say three times:
Here you shall stay in this place where I want you
to. Will work.*

29. Ef illt sækir að manni

Ber þessa stafmynd á þér um daga en undir höfði um nætur.

30. [11v] Svo hestur strjúki ekki

Brenn þennan staf á brjóst honum og mæl þrisvar: Hér skaltu vera á þessu plássi sem ég vil. Mun duga.

31. To let a man sleep

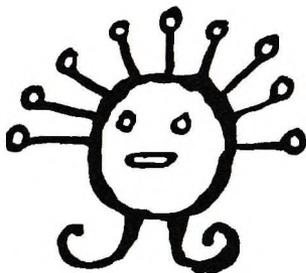
Make this stave on calf's skin and lay under his head. Fan höfði.

32. So that nothing will be stolen from your house

Make this stave on the door post on the house and make a cross over it with the wrong hand.

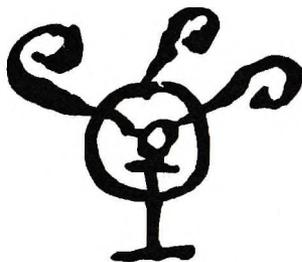
✓ 31. Að láta mann sofa

Gjör þennan staf á kálfskinn og legg undir höfuð hans. Fan höfði.

✓ 32. Að ei sé stolið úr húsi

Gjör þennan staf á dyratréð á húsinu og [12r] kross með öfugri hendinni.

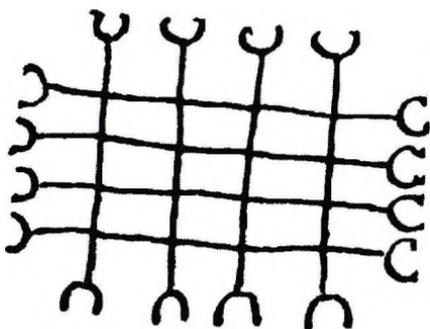

33. *If you want your wish to come true
Carve this stave on lignite and burn to ashes, carry
the ash on you in a new linen bag.*

34. *To make an enemy afraid
Carry this stave under the left arm. Króka dylus.*

33. Viljir þú fá bón þína

Rist þennan staf á surtarbrand og brenn svo til ösku, ber á þér öskuna í línposa nýjum.

34. Að láta óvin sinn hræðast

Ber þennan staf undir vinstri hendi. Króka dylus.

35. If sickness pester your sheep

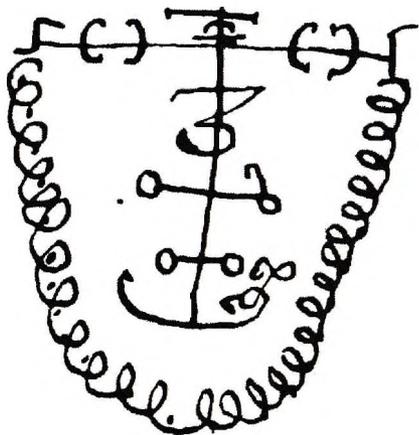
*Carve this stave on oak and bury in the floor and
let the sheep walk over it.*

36. That an enemy fear you

*Make this stave with your saliva in your left
palm.*

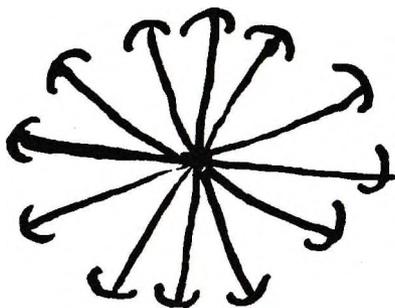
✓ 35. [12v] Ef ólán er á fénaði

Rist þennan staf á eik og graf í gólfíð og lát féð ganga þar yfir.

36. Að óvinur óttist þig

Gjör þennan staf með munnvatni þínu á þinn vinstri lófa.

37. If you want to dream

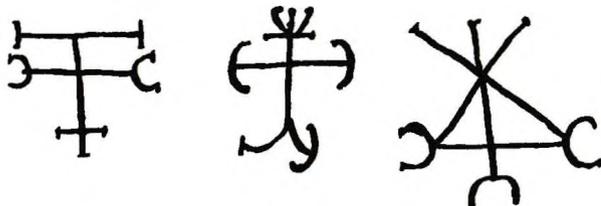
*Write these staves on brass and lay on your ear
before you fall asleep and you will know what you
will.*

38. To prick with a sleeping thorn

*Put these staves under his head without him know-
ing.*

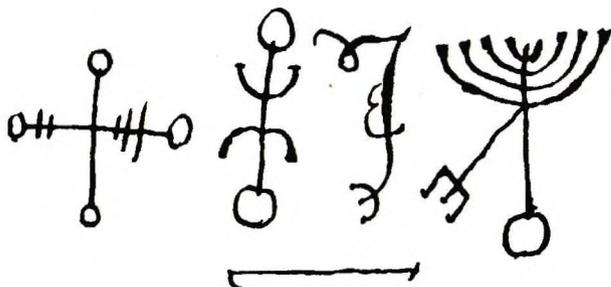
37. [13r] Vilji maður sig dreymi

Skrifa þessa stafi á látún og lát á eyra þitt áður þú sofnar og veistu það vilt.

38. Að stinga manni svefnþorn

Lát þessa stafi undir höfuð honum óvitandi.

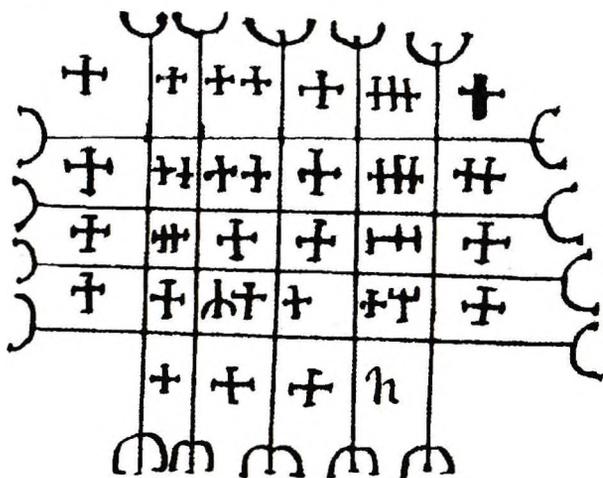

*39. Protection against evil ghosts and devils
which have been summoned
Keep this stave between your breasts.*

*40. That a thief will be stuck in a house
Carve this stave on oak and put under the thresh-
old of the house that has been stolen from and it
will work.*

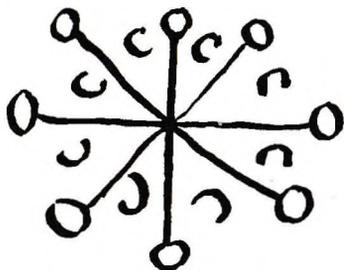
39. [13v] Vörn mót illum draugum og uppheitings djöflum

Haf þennan staf milli brjósta þér.

40. Að þjófur verði fastur í húsi

Rist þennan staf á eik og lát undir þrepskjöldinn [14r] á húsinu sem úr verður stolið og mun duga.

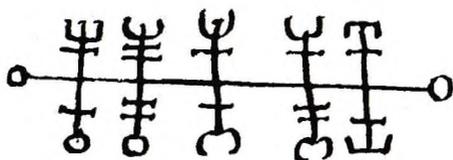
41. *A ring. This is man's fortune.*

42. **Against sorcery**

Carry these staves between your breasts written on felt paper.

43. *If you go sailing carry these on you.*

41. Hringur. Þetta er mannsins heill.

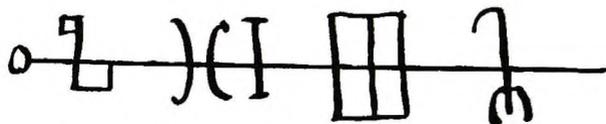

42. Við galdri

Ber þessa stafi milli brjósta þér skrifaðir á loðpappír.

43. [14v] Ef þú ferð á sjó ber þessa á þér.

44. *To know what you want*

*Carve these staves on the skull bone of a dead man
and sleep on it, you will dream what you wish.*

45. *Disturbance stave*

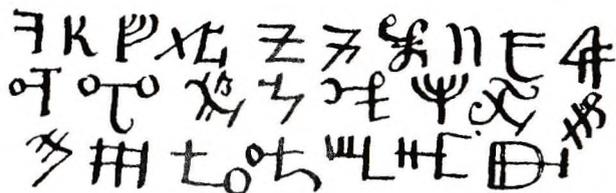
Put it under a man's head without him knowing.

46. *Against all magic*

If you carry them between your breast.

44. Að vita það maður vill

Rist þessa stafi á höfuðskel af dauðum manni og
sof á, dreymir þig það þú vilt vita.

45. Ónæðis stafur

Legg hann undir höfuð manns óvitandi.

46. [15r] Mót öllum galdri

Beri maður þá milli brjósta sér.

47. Mary's Cross

*And it is good, laid under and over livestock,
which is in some way ill.*

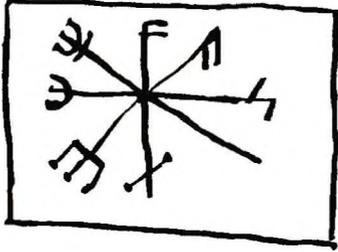
*48. Whoever carries these staves will fear neither
dead nor living things.*

49. To settle an enemy's anger

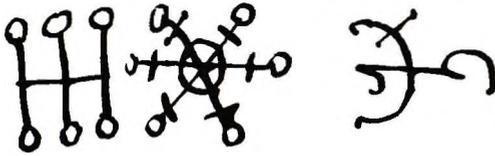
*Carve this stave on a red stone and keep under
your arm and he will give before you.*

47. **Mariú kross**

Og er hann góður til að bera yfir og undir pening sem nokkuð að gengur.

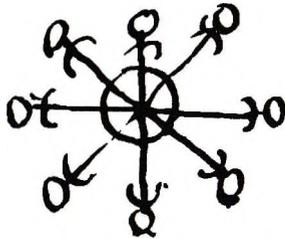

48. Hver sem þessa stafi á sér ber mun hvergi hræðast dauða hluti né lifandi.

49. [15v] **Að stilla reiði óvinar síns**

Rist þennan staf á rauðan grjótstein og haf undir hendi þér og lát hann fyrr en hann þig.

50. That a man will not be on guard against
you

Carry this stave on you.

51. *To prick with a sleeping-thorn*

*Carve these staves on splintered oak and put under
his head without him knowing.*

V/22 3476

50. Að maður varist þig ei
Ber þennan staf á þér.

51. Að stinga svefnþorn
Rist þessa stafi á hríseik og lát undir höfuð hans
óvitandi.

